

2017

2017

2017

SPARBANKSGRUPPENS

Halvårsrapport 1.1-30.6.2017

SPARBANKSGRUPPENS HALVÅRSRAPPORT 1.1 – 30.6.2017

Innehållsförteckning

Sparbanksgruppens Halvårsrapport 1.1-30.6.2017	2	Tillgångar	27
Sparbanksförbundet anl:s verkställande direktörs översikt	2	NOT 8: Klassificering av finansiella instrument	29
Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning	2	NOT 9: Lån och fordringar	30
Omvärldsbeskrivning	2	NOT 10: Derivatinstrument och säkringsredovisning	32
Sparbanksgruppens resultat- och balansräkning	5	NOT 11: Investeringsstillgångar	34
Kapitaltäckning och riskposition	6	NOT 12: Tillgångar i livförsäkringsrörelse	34
Kreditklassificeringar	8	NOT 13: Anläggningstillgångar som innehas för försäljning	36
Väsentliga händelser efter balansdagen	8	Skulder	37
Utsikter för slutet av året	8	NOT 14: Skulder till kreditinstitut och kunder	37
Verksamhet och resultat per affärsverksamhetssegment	8	NOT 15: Skuldebrev som emitterats	38
Delårsrapport	11	NOT 16: Skulder för livförsäkringsrörelse	39
Sparbanksgruppens resultaträkning	11	Övriga noter	40
Sparbanksgruppens rapport över totalresultatet	12	NOT 17: Verkliga värden i enlighet med värderingsmetoden	40
Sparbanksgruppens balansräkning	13	NOT 18: Kvittning av finansiella tillgångar och skulder	46
Sparbanksgruppens kassaflödesanalys	14	NOT 19: Säkerheter	47
Sparbanksgruppens kalkyl över förändringar i eget kapital	15	NOT 20: Åtaganden utanför balansräkningen	47
Redovisningsprinciper	16	NOT 21: Uppgifter om närståendekretsen	48
NOT 1: Beskrivning av Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning	16	Uppgifter om kapitaltäckningen	49
NOT 2: Redovisningsprinciper	18	NOT 22: Sammandrag av kapitaltäckningen	49
Periodens resultat	19	NOT 23: Kapitalkrav	50
NOT 3: Segmentinformation	19	NOT 24: Totala exponeringar enligt exponeringsklass	51
NOT 4: Räntenetto	23	NOT 25: Avstämning av kapitalbasen	52
NOT 5: Provisionsintäkter och provisionskostnader, netto	24		
NOT 6: Nettointäkter från placeringsverksamhet	25		
NOT 7: Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	26		

SPARBANKSGRUPPENS HALVÅRSRAPPORT 1.1 – 30.6.2017

Sparbanksförbundet anl.s verkställande direktörs översikt

Sparbanksgruppen fortsätter prestera starkt - början av året var mycket lyckat

I Sparbanksgruppen var början av året affärsmässigt mycket lyckat. Med sitt målmedvetna kundcenterade arbete stärkte Sparbanksgruppen sin ställning bland eliten på den finländska bankmarknaden.

De positiva kundnöjdhetsresultaten har bekräftat att Sparbanksgruppen i den hårda förändringstakten har kunnat förändras i enlighet med kundernas önskemål. Kunderna uppskattar den service de får och mätningarna visar att de är mycket nöjda med Sparbankernas verksamhet.

Sparbanksgruppens affärsverksamhet framskred och växte som förväntat, kraftigt och i rätt riktning. Framgångar nåddes i alla affärsområden i fråga om såväl tillväxt, resultat som gruppens utvecklingsåtgärder. Sparbanksgruppens alla delar är starka och samarbetade väl för att förstärka Sparbankernas konkurrenskraft.

Sparbanksgruppens intäkter totalt var 136,2 miljoner euro och ökade med hela 8,5 procent. Med den positiva utvecklingen i affärsverksamheten ökade räntenettet, provisionsnettot och nettointäkterna från investeringsverksamheten. Beskrivande för styrkan i intäktsökningen är det faktum att övriga rörelseintäkter under jämförelseperioden innehöll en intäkt av engångsnatur på 8,5 miljoner euro i anslutning till försäljningen av Visa Europe.

Den kraftiga intäktsökningen gjorde att Sparbanksgruppen kunnat öka sina utvecklingsåtgärder för att ytterligare förstärka konkurrenskraften och särskilt utveckla de elektroniska tjänsterna med bevarande av det nuvarande servicenätverket.

Sparbanksgruppen har framgångsrikt fortsatt att göra refinansieringskanalerna mångsidigare. Sp-Hypoteksbanks första verksamhetsår gick starkt framåt och kreditstocken överskred 1 miljard euro i början av juni. Under slutet av år 2017 har Sp-Hypoteksbank för avsikt att emittera sitt andra säkerställda obligationslån i euro.

Sparbanksförbundets verkställande direktör Pasi Kämäri meddelade den 24 maj 2017 att han lämnar uppgiften som verkställande direktör för Sparbanksförbundet anl. Rekryteringen av en ny verkställande direktör har börjat. Pasi Kämäri fortsätter sitt arbete normalt till den 22 augusti 2017.

Sparbanksgruppen erbjuder också i fortsättningen de finländska konsumenterna och företagen ett konkurrenskraftigt, smidigt alternativ att sköta sina finansiella ärenden vid sidan av de stora aktörerna. Verksamheten vilar på en stadig grund: utmärkt kundnöjdhet, beslut nära kunden, resultat, god kapitaltäckning och måttlig risktagning.

Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning

Sparbanksgruppen (nedan också "Gruppen") är Finlands äldsta bankgrupp och består av de Sparbanker som bildat Sparbankernas sammanslutning, Sparbanksförbundet som är centralinstitut samt de dotter- och intressebolag som bankerna äger tillsammans.

De företag som hör till Sparbankernas sammanslutning (nedan också "Sammanslutningen") bildar en i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker definierad ekonomisk helhet där Sparbanksförbundet anl och dess medlemskreditinstitut i sista

hand ansvarar solidariskt för varandras skulder och åtaganden. Sparbankernas sammanslutning består av Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för sammanslutningen, 23 Sparbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp och de företag som hör till de ovan angivna finansiella företagsgrupperna och Sp-Fondbolag samt Sparbankstjänster Ab. Sparbanksgruppens omfattning skiljer sig från Sparbankernas sammanslutning i det att till Sparbanksgruppen hör också andra företag än kredit- och finansinstitut eller tjänsteföretag. De mest betydande av dessa är Sb-Livförsäkring Ab och Sb-Hem Ab.

Sparbankstjänster Ab inledde sin verksamhet den 1 juni 2017 när SP Back Office Oy och SP Taustataiturit Oy fusionerades. Bolaget uppstod som en följd av de företagsöverlåtelser som två bolag som ingår i Sparbankernas sammanslutning och tre Sparbanker gjorde och bolaget strävar efter att förbättra Sparbanksgruppens konkurrensställning på det finländska bankfältet genom att tillhandahålla effektiva och högklassiga tjänster för Sparbankerna och Sparbanksgruppen. Bolaget har fem kontor och ca 110 anställda.

Mera information om Sparbanksgruppens struktur finns på www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen

Omvärldsbeskrivning

Den globala ekonomin

Under första hälften av år 2017 förbättrades tillväxtutsikterna inom den globala ekonomin betydligt. Förbättringen av tillväxtutsikterna var mycket omfattande. I Europa och tillväxtekonomierna har tillväxten accelererat och de har närmat sig USA. Tillväxtekonomiernas utsikter har stabiliserats från de senaste åren och tron på tillväxtmarknaderna har förstärkts. Särskilt har den behärskade utvecklingen av den kinesiska ekonomin stärkt den globala ekonomiska tillväxten och handeln. Ur investeringsmarknadens synvinkel har de risker som är förknippade med den kinesiska ekonomin varit föremål för uppmärksamhet och i detta avseende har den utvecklingen som varit positivare än förväntat stärkt investeringsintäkterna. I USA kommer den ekonomiska tillväxten att nå sin kulmen i den pågående cykeln de närmaste åren och man kan redan skönja tecken på att den kraftigaste tillväxten är förbi. Den globala tillväxten kommer möjligen att stiga till över 3 procents nivå redan nästa år. Det är ändå mycket osannolikt att den ekonomiska tillväxten når samma nivå som före finanskrisen.

I Europa har ökningen av den ekonomiska tillväxten tilltagit och värt att notera är också att industrins utsikter förbättrats. Den återhämtning av arbetsmarknaden som började år 2013 har fortsatt och arbetslöshetsgraden har i eurozonen sjunkit till 9,3 procents nivå. Industriproduktionen och bruttonationalprodukten fortsatte att öka under första hälften av år 2017. Kapacitetsutnyttjandegraden har stigit till sin högsta nivå sedan finanskrisen och detta återspeglar sig i den kraftiga uppgången i industrins förtroendeindikatorer. Hushållens situation förstärktes och konsumenternas förtroende har stigit i rask takt. Den låga räntenivån och energipriset ökar hushållens tillgängliga inkomster. Också de stigande bostadspriserna och den gynnsamma utvecklingen på investeringsmarknaden har förstärkt hushållens förtroende för framtiden. Europeiska centralbanken förbereder sig på en gradvis åtstramning av penningpolitiken. Förändringarna i penningpolitiken kommer att genomföras

gradvis på lång sikt eftersom inflationsförväntningarna fortfarande är låga och inflationen inte har ökat i den takt man väntat sig. I Europa betonades betydelsen av de politiska riskerna på grund av flera val. Resultatet i det franska presidentvalet var ändå gynnsamt för marknaden och stabiliserade förväntningarna på Europeiska unionens framtid. Parlamentsvalet i Storbritannien var en besvikelser för det sittande regeringspartiet och det kan göra att Brexit-förhandlingarna blir svårare i år och nästa år.

I USA har den ekonomiska tillväxtcykeln fortsatt redan rekordlängde och under första hälften av år 2017 har man redan sett tecken på en avmattning. Situationen på arbetsmarknaden i USA är exceptionellt god och arbetslöshetsgraden har sjunkit till den historiskt sett låga nivån på 4,3 procent. Uppkomsten av nya arbetsplatser har ändå blivit långsammare. Också företagens resultatökning har blivit långsammare i USA fastän nivån fortfarande är god. Den låga räntenivån och löneinflationen stöder företagens resultatmarginaler. Industriproduktionen fortsätter att växa och den globala uppgången i ekonomin syns i en ökning av kapacitetsanvändningsgraden. I USA började president Trumps tid vid makten i utmanande tecken. Flera lagändringar mötte motstånd i kongressen och förväntningarna på Trumps reformprogram sjönk betydligt. Den amerikanska centralbanken Fed fortsatte att skärpa sin penningpolitik men den långsamma inflationsökningen i USA sänker pressen på att höja räntorna.

Räntemiljön

Räntenivån har hållits låg och inga betydande förändringar är att vänta den närmaste tiden. Den rådande räntekurvans form är mycket platt vilket kombinerat med en låg basnivå innebär utmaningar för bankverksamhetens finansnetto. Dessutom belastas finansnettot av regleringskraven på likviditeten (LCR likviditetstäckningskrav) och Europeiska centralbankens negativa inlåningsränta.

Investeringsmarknaden

För investeringsmarknaden har första hälften av år 2017 varit mycket gynnsam. Företagens resultatökning i Europa och på tillväxtmarknaderna har överraskat positivt vilket har stärkt avkastningen på aktiemarknaden. Den sett till förväntningarna låga nivån på de långa räntorna och företagsslånens mindre riskmarginaler har ökat avkastningen på ränteplaceringar. Investerares förtroende har varit mycket starkt vilket tar sig uttryck särskilt i den historiskt låga nivån på volatilitetindexen. Att politiska risker har skingrats i Europa har för sin del stärkt aktieintäkterna. Följande betydande riskfaktor är parlamentsvalet i Italien i början av 2018. Tillväxtmarknaderna har gett exceptionellt starka intäkter. Den svagare dollarn och de lägre långa räntorna har stärkt företagets tillväxtutsikter. Tillväxtmarknadernas valutaindex har förstärkts efter att i flera år ha sjunkit.

Under resten av året kommer den globala ekonomiska utvecklingen att vara fortsatt gynnsam. På investeringsmarknaden har avkastningsförväntningarna sjunkit med de höga investeringsintäkterna, men det finns färre identifierade riskfaktorer än för ett år sedan. Problem i anslutning till den höga skuldbördan i den

kinesiska samhällsekonomin eller en falnande ekonomisk tillväxt i USA skulle snabbt sänka tillväxtutsikterna för den globala ekonomin. Detta skulle också ha en betydande negativ inverkan på avkastningen på aktier och företagsobligationer. Företagens resultatökning är ändå på en god nivå och i detta läge är en trendmässig försvagning av aktiemarknaden inte sannolik.

Den ekonomiska situationen i Finland

Den ekonomiska situationen i Finland har upplevt en klar vändning till det bättre. Bakom den förbättrade situationen ligger en ökning i investeringar och konsumtion samt en kraftig återhämtning av exporten. Hushållens och företagets förtroende för framtiden har stigit betydligt. Konsumenternas förtroende har stigit rekordhögt när hushållens sparkvot samtidigt blivit negativ. Företagens vilja till nyinvesteringar har stigit vilket tar sig uttryck i en ökning i efterfrågan på kredit. Företagens efterfrågan på arbetskraft har också visat en god ökning vilket för sin del skapar förväntningar på att arbetslöshetsgraden ska sjunka de närmaste åren. I långtidarbetslösheten har vi sett en nedgång för första gången sedan finanskrisen år 2008. Antalet konkurser är på väg ner och särskilt återhämtningen av exportmarknaden stöder den positiva utvecklingen. Utmaningarna i den offentliga ekonomin är ändå fortfarande stora och regeringens åtgärder för att föra strukturomvandlingen vidare har varit bristfälliga. Ändringarna på den politiska fronten kan försvaga regeringens handlingskraft och för sin del riskera de åtgärdsprojekt som planerats för att stabilisera den offentliga ekonomin. Försvagningen av den ekonomiska försörjningskvoten ökar trycket på reformer. Utsikterna för Finlands ekonomi kommer ändå att förbättras under slutet av året och den ekonomiska tillväxten för år 2017 stiger till närmare 3 procent.

Bostadsmarknaden i Finland

De faktorer (sysselsättningen, räntenivån och konsumenternas förtroende) som styr bostadshandeln har stött den positiva stämningen på bostadsmarknaden. Trots spekulationer har bostadshandeln i Finland utvecklats och utvecklas måttligt i år. Sparbanksgruppen förutspår en ökning på 2-3 procent i antalet bostadsköp detta år. Antalet begagnade bostäder som fastighetsmäklarna sålde har ökat med 0,7 procent från motsvarande tidpunkt i fjol. Den kraftiga nybyggnationen åstadkommer ändå stora skillnader i antalet köp mellan olika orter.

Efterfrågan på investeringsbostäder har också varit fortsatt stor trots att de på en del orter redan finns ett överutbud på hyresbostäder. Överutbudet beror delvis på bostadsfondernas aktiva investeringsverksamhet. Nybyggnationen är i år den livligaste på över 25 år vilket delvis beror på de ovan nämnda bostadsfondernas aktivitet att köpa stora mängder bostäder i nya hus.

Priset på begagnade bostäder har stigit i huvudstadsregionen medan priserna har sjunkit i övriga landet. Vi förutspår att priserna på begagnade bostäder kommer att stiga med ca 1,5-2 procent i hela landet i år. Prisuppgången dämpas av det större utbudet till följd av den kraftiga nybyggnationen.

Sparbanksgruppens resultat- och balansräkning

Sparbanksgruppens nyckeltal (1 000 euro)	1-6/2017	1-12/2016	1-6/2016
Omsättning	162 613	304 340	155 812
Räntenetto	69 116	131 693	64 735
% av omsättningen	42,5 %	43,3 %	41,5 %
Resultat före skatter	40 488	69 603	40 201
% av omsättningen	24,9 %	22,9 %	25,8 %
Rörelseintäkter totalt	136 229	245 376	125 499
Rörelsekostnader utan avskrivningar totalt	-83 609	-158 060	-77 115
Kostnads-/intäktsrelation	61,4 %	64,4 %	61,4 %
Balansomslutning	10 488 692	10 423 646	9 718 969
Eget kapital	988 673	953 402	917 315
Avkastning på eget kapital %	3,4 %	6,2 %	3,6 %
Avkastning på totalt kapital %	0,3 %	0,6 %	0,3 %
Soliditet %	9,4 %	9,1 %	9,4 %
Kapitaltäckningsrelation %	19,3 %	19,5 %	19,3 %
Nedskrivningar av krediter och övriga fordringar	-7 240	-8 411	-3 655

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-6/2016)

Sparbanksgruppens resultat före skatt var 40,5 miljoner euro (40,2 milj. euro) i vilken det hade skett en 0,7 procent tillväxt. Räkenskapsperiodens vinst var 32,7 miljoner euro, av vilket Sparbanksgruppens ägares andel var 32,1 miljoner euro (32,0 milj. euro).

Sparbanksgruppens rörelseintäkter summa var 136,2 miljoner euro (125,5 milj. euro). Ökning förekom i räntenettet, provisionsnettot samt i placeringsverksamhetens nettoresultat. Under jämförelseperioden ingick i övriga rörelseintäkter en intäkt av engångsnatur på 8,5 miljoner euro i anslutning till försäljningen av Visa Europe.

Trots den låga räntenivån ökade räntenettet med 6,8 procent och uppgick till 69,1 miljoner euro (64,7 milj. euro). Ökningen av räntenettet förklaras av lägre kostnader för refinansiering, anpassningen av inlåningsräntorna under andra hälften av år 2016 samt den alljämt ökande kreditgivningen. Andelen derivat som används i hanteringen av ränterisker av räntenettet var 10,7 miljoner euro (10,5 milj. euro).

Provisionsintäkterna och provisionskostnaderna, netto ökade 10,4 % till 39,0 miljoner euro (35,4 milj. euro). Särskilt ökade provisionerna från fonder, kreditgivning och betalningsrörelse.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten var 19,4 miljoner euro (9,8 milj. euro) mer än dubbelt sett från jämförelseperioden. Nettointäkterna från placeringsverksamheten bildades i stor utsträckning av de realiserade vinsterna av finansiella tillgångar som kan säljas.

Nettointäkterna från livförsäkringsverksamheten var 6,4 miljoner euro (5,1 milj. euro). Försäkringspremieinkomsten steg från jämförelseåret med 3,4 %. Också nettointäkterna från placerings-verk-

samheten steg signifikant och var 23,7 miljoner euro (-0,6 milj. euro).

Rörelseintäkterna var 1,2 miljoner euro (10,1 miljoner euro). Jämförelseperiodens rörelseintäkter innehåller 8,5 miljoner euro intäkter i anslutning till försäljningen av Visa Europe.

Rörelsekostnaderna ökade totalt med 8,9 procent till 89,6 miljoner euro (82,3 milj. euro). Personalkostnaderna steg med 3,9 procent till 39,3 miljoner euro (37,8 milj. euro). Antalet anställda 30.6.2017 var 1 399 (1 349). Övriga förvaltningskostnader ökade med 16,1 procent och uppgick till 35,0 miljoner euro (30,2 milj. euro). Ökningen förklaras till betydande del av IT-kostnader samt utvecklingskostnader. Övriga verksamhetskostnader 9,3 miljoner euro (9,1 milj. euro), steg med 2,0 procent.

Gruppens kostnads/intäktsrelation var 61,4 procent och hölls på jämförelseperiodens nivå (61,4 %). Kostnads/intäktsrelationen har räknats utan den inverkan avskrivningarna har.

Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar uppgick under revisionsperioden till 6,0 miljoner euro (5,2 milj. euro).

Gruppens nedskrivningar av krediter och andra åtaganden uppgick till 7,2 miljoner euro dvs. nästan dubbelt jämfört med jämförelseperioden. Ökningen förklaras i huvudsak med uppdateringen av den mall som används i beräkningen av gruppvisa nedskrivningar där man har beaktat de nya kreditklassificeringsmodellerna för privatkunder som Gruppen tog i bruk i slutet av år 2016. Nedskrivningarna av krediter och andra åtaganden omvandlade till årsnivåer var 0,20 procent av kreditstocken (0,11 %). I gruppens riskposition har ingen betydande förändring skett i förhållande till jämförelseperioden och oreglerade fordringar höll sig på samma nivå som under jämförelseperioden och uppgick till 0,92 procent (1,01 %) av kreditstocken.

Gruppens effektiva skattesats var 19,2 (19,6 %).

Balansräkning och finansiering (jämförelsetal 31.12.2016)

Sparbanksgruppens balansräkning var 30.6.2017 10,5 miljarder euro (10,4 md euro), vilket var en 0,6 % ökning från årsskiftet. Gruppens avkastning på totalt kapital var 0,3 % (0,3 %).

Lån och fordringar på kunder uppgick till 7,4 miljarder euro (6,9 md euro) och ökningen från årsskiftet var 6,7 %. Lån och fordringar på kreditinstitut uppgick till 37,9 miljoner euro (20,9 milj. euro). Sparbanksgruppens placeringstillgångar uppgick till 1,3 miljarder euro (1,3 md euro). Tillgångarna i livförsäkringsrörelse uppgick till 784,4 miljoner euro (708,4 milj. euro).

Om försäljningen av Sparbanksgruppens intressebolag Oy Samlink Ab har en avsiktsförklaring undertecknats med norska EVRY A/S enligt vilken förhandlingar med ensamrätt förs med EVRY A/S om köp av hela aktiestocken. Det slutliga avtalet beräknas ingås före slutet av detta år varför Samlink-innehavet i Sparbanksgruppens halvårsrapport behandlas som en tillgång som innehas för försäljning. Från och med klassificeringsögonblicket 30.6.2017 värderas tillgångar som innehas för försäljning till bokföringsvärdet eller till verkligt värde minus de utgifter som försäljningen orsakar enligt vilket av dem som är lägre. I Sparbanksgruppens halvårsrapport värderas innehavet av Samlink till bokföringsvärdet.

Sparbanksgruppens skulder till kunder uppgick till 6,2 miljarder euro (6,1 md euro); en ökning på 0,7 %. Skulderna till kreditinstitut uppgick till 278,2 miljoner euro (227,0 milj. euro). De emitterade skuldebrevens uppgick till 2,0 miljarder euro (2,0 md euro). Skulderna för livförsäkringsrörelsen uppgick till 737,2 miljoner euro (664,3 milj. euro) och ökade 11,0 %.

Sparbanksgruppens eget kapital var 988,7 miljoner euro (953,4 milj. euro), en ökning på 3,7 %. Andelen innehav utan bestämmande inflytande av eget kapital var 25,3 miljoner euro (24,0 milj. euro). Ökningen av gruppens eget kapital förklaras i huvudsak med revisionsperiodens resultat. Förändringen i verkligt värde som redovisas i totalresultatet uppgick under perioden till 3,9 miljoner euro. Inverkan av säkringen av kassaflöde på ändringen av eget kapital var -0,6 miljoner euro. Rapportperiodens övriga totalresultat efter skatt uppgick till sammanlagt 3,3 miljoner euro (1-6/2016: 5,6 milj. euro). Gruppens avkastning på eget kapital var 3,4 procent (3,6 %).

Kapitaltäckning och riskposition

Kapitaltäckning och bruttosoliditetsgrad

I slutet av juni 2017 hade Sparbankernas sammanslutning en stark kapitalstruktur som till största delen bestod av kärnprimärkapital (CET1). Den totala kapitalbasen var 969,5 miljoner euro (936,6 milj. euro), av vilken kärnprimärkapitalets andel var 919,0 miljoner euro (887,9 milj. euro). Ökningen av kärnprimärkapitalet berodde på periodens vinst. Det supplementära kapitalet (T2) uppgick till 50,5 miljoner euro (48,7 milj. euro), som under övervakningsperioden bestod av debenturlån. De riskvägda posterna uppgick till 5 012,9 miljoner euro (4 805,4 milj. euro), dvs. 4,3 % större än i slutet av året innan. Den viktigaste ändringen i ökningen av de riskvägda posterna var ökningen av bolänestocken. Sparbankernas sammanslutnings kapitaltäckningsrelation var 19,3 % (19,5 %) och kärnprimärkapitalrelationen var 18,3 % (18,5 %).

I början av år 2015 steg bankernas kapitalkrav när man i Finland tog i bruk en kapitalkonserveringsbuffert och kontracykliska kapitalbuffertar. Kapitalkonserveringsbufferten höjde kapitalkravet för kapitaltäckningen från 8 procent till 10,5 procent beräknad på de riskvägda posterna. Den kontracykliska kapitalbufferten kommer att variera mellan 0 och 2,5 procentenheter. Beslutet om att införa kontracykliska kapitalbuffertar och deras storlek fattas av Finansinspektionens direktion kvartalsvis på basis av dess makrostabilitetsanalys. I början av år 2017 ställde Finansinspektionen inga kontracykliska buffertkrav på de finländska kreditinstituten.

Finansinspektionen ställde i december för Sparbankernas sammanslutning ett buffertkrav enligt prövning i enlighet med kreditinstitutslagen som en del av processen i anslutning till tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). Buffertkravet enligt prövning är till sin storlek 0,5 % och ska fyllas med kärnprimärkapital (CET1). Buffertkravet enligt prövning trädde i kraft 30.6.2017.

Kapitalkravet för kreditrisken i Sparbankernas sammanslutning räknas enligt schablonmetoden och kapitalkravet för den operativa risken enligt basmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisken räknas enligt basmetoden på valutapositionen.

Sparbankernas sammanslutnings huvudposter i kapitaltäckningsanalysen

Kapitalbas (1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Kärnprimärkapital före avdrag	945 710	915 685
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-26 689	-27 835
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	919 021	887 850
Primärkapitaltillskott före avdrag	0	0
Avdrag från primärkapitaltillskottet	0	0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0	0
Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	919 021	887 850
Supplementärkapital före avdrag	50 455	48 717
Avdrag från supplementärkapitalet	0	0
Supplementärkapital (T2) totalt	50 455	48 717
Kapitalbas totalt (TC = T1 + T2)	969 476	936 567
Riskvägda poster totalt	5 012 865	4 805 436
varav andelen kreditrisk	4 478 122	4 250 278
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	75 544	98 561
varav andelen marknadsrisk	37 749	35 147
varav andelen operativ risk	421 450	421 450
Kärnprimärkapital (CET1) i förhållande till riskvägda poster %	18,3 %	18,5 %
Primärkapital (T1) i förhållande till riskvägda poster %	18,3 %	18,5 %
Sammanlagd kapitalbas (TC) i förhållande till riskvägda poster %	19,3 %	19,5 %
Kapitalkrav		
Sammanlagd kapitalbas	969 476	936 567
Totalt kapitalkrav *	527 570	504 571
Kapitalbuffert	441 905	431 996
Pelare 2 buffertkrav	25 064	
Kapitalbuffert efter buffertkravet	416 841	

*Kapitalkravet består av det lagstadgade minimikapitaltäckningskravet på 8 %, kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 % enligt kreditinstitutslagen och ländervisa kontryckiska buffertkrav för exponeringar i utlandet. Det av finansinspektionen ställda buffertkravet enligt Pelare 2 på 0,5 % har beaktats på en egen rad i tabellen över kapitalkrav.

Bruttosoliditetsgrad

Sparbankernas sammanslutnings bruttosoliditetsgrad var 9,3 % (9,1 %). Bruttosoliditetsgraden har räknats i enlighet med den kända regleringen och beskriver kvoten mellan Sammanslutningens primärkapital och de totala exponeringarna. Sparbankernas sammanslutning följer med överskuldssättning som en del av kapitalutvärderingsprocessen.

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Primärkapital	919 021	887 850
Exponeringar totalt	9 899 582	9 801 832
Bruttosoliditetsgrad	9,3 %	9,1 %

Om kapitalutvärderingen i Sparbankernas sammanslutning ges närmare information i Sparbanksgruppens bokslut 31.12.2016.

Riskposition

Sparbanksgruppens riskhantering och interna kontroll är en del av den interna kontrollen i Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning och en central del av gruppens operativa verksamhet. Centralinstitutets styrelse ansvarar för styrningen av Sammanslutningens verksamhet. För tryggande av likviditeten och kapitaltäckningen ger den anvisningar om riskhantering, tillförlitlig förvaltning, intern kontroll samt iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper i upprättandet av Sammanslutningens bokslut till de företag som hör till sammanslutningen.

Centralinstitutet godkänner principerna för ordnandet av den interna kontrollen. I centralinstitutet har av affärsverksamheten oberoende funktioner inrättats för att säkerställa en effektiv och heltäckande intern kontroll för alla bolag som hör till Sparbankernas sammanslutning och Sparbanksgruppen. Funktionernas uppgifter:

- Oberoende riskkontroll
- Funktion som ansvarar för säkerställandet av regelefterlevnaden (compliance)
- Internrevisionsfunktion

Metoderna för Sparbanksgruppens riskhantering uppdateras och utvecklas av centralinstitutets oberoende riskkontroll. På det sättet säkerställs att också alla nya och väsentliga men också tidigare oidentifierade risker omfattas av riskhanteringen.

Betydande eller riskfyllda åtaganden görs i enlighet med det kollegiala beslutsförfarandet och användningen av befogenheter har begränsats med limiter. Affärsverksamheten och processerna styrs med interna anvisningar vars iakttagande och aktualitet övervakas. Fattade beslut och betydande affärstransaktioner dokumenteras och arkiveras. En väsentlig del av riskhanteringen utförs i de dagliga kontrollerna. Att fattade beslut verkställs kontrolleras med godkännanden, verifieringar, kontroller, avstämningar samt uppföljnings- och avvikelserapporter.

De mest betydande risker som är förknippade med Sparbanksgruppens verksamhet är kreditrisken, likviditetsrisken, ränterisken, den operativa risken, fastighetsrisken och olika rörelserisker.

Sparbanksgruppens riskposition har hållits på en god nivå. Sparbankernas sammanslutnings kapitaltäckning är fortfarande god och de oreglerade fordringarna är på en låg nivå. Om gruppens risker och riskhanteringen finns närmare information i Sparbanksgruppens bokslut 31.12.2016.

Finansinspektionen har i enlighet med Sammanslutningslagen gett Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för Sparbankernas sammanslutning tillstånd att besluta att dess medlemskreditinstitut ska undantas från tillämpningen av de bestämmelser i del sex i EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) och i med stöd av den antagna EU-rättsakter som gäller krav på kreditinstitutens likviditet.

Verket för finansiell stabilitet beslutade 24.5.2017 att på Sparbankernas sammanslutning ställa ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder i enlighet med 8 kap. 7 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1195/2014). Minimikravet på nedskrivningsbara skulder ska uppfyllas från och med 31.12.2018. Kravet gäller bara sammanslutningsnivån men Verket för finansiell stabilitet kommer att göra en ny bedömning av om kravet ska ställas på medlemskreditinstitutsnivån år 2018.

Kreditklassificeringar

S&P Global Ratings (S&P) höjde 28.4.2017 det långvariga kreditbetyget för Sparbankernas Centralbank Finland Abp som är centralt kreditinstitut för Sparbanksgruppen från nivån 'BBB+' till nivån 'A-', stabila utsikter. Samtidigt fastställdes det kortvariga kreditbetyget till nivån '(A-2)'. S&P:s föregående bedömning av kreditvärderingen var gjord i november 2016.

Väsentliga händelser efter halvårsrapportsdagen

Sparbanksförbundet anl:s styrelse känner inte till några omständigheter som väsentligt skulle påverka Sparbanksgruppens ekonomiska ställning tiden efter att halvårsrapporten blev klar.

Utsikter för årets slut

Sparbanksgruppens resultat före skatt bedöms bli på samma nivå som år 2016. Bedömningen baserar sig på den aktuella synen på den ekonomiska utvecklingen.

Oy Samlink Ab tecknade i mars 2017 en avsiktsförklaring med EVRY A/S som med ensamrätt för förhandlingar om köp av hela aktiestocken. Förhandlingarna gäller också Oy Samlink Ab:s ca 50 kundbankers val av nytt basbanksystem vars leverantör EVRY A/S skulle vara. Avsiktsförklaringen gäller inte Oy Samlink Ab:s dotterbolag Lokalbänkernas PP-Redovisning Ab och Project-IT Oy. Det slutliga avtalet beräknas ingås före slutet av detta år, vilket kräver konkurrensmyndigheternas godkännande.

I Sparbanksgruppens resultatbedömning har inte den eventuella resultateffekten av de förhandlingar som förs med EVRY beaktas eftersom den ekonomiska effekten av aktieaffären inte kan uppskattas så länge förhandlingsprocessen pågår.

Verksamhet och resultat enligt affärssegment

Bankverksamhet

I bankverksamhetssegmentet ingår Sammanslutningens medlemsbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp och Sp-Hypoteksbank Abp. Sparbankerna bedriver retail banking och Sparbankernas Centralbank är centralt kreditinstitut för dem. Sp-Hypoteksbank bedriver hypoteksbanksverksamhet.

Hypoteksbanksverksamheten går som planerat

Sp-Hypoteksbanks första verksamhetsår gick som planerat och kreditstocken nådde i början av juni gränsen 1 miljard euro. Sp-Hypoteksbanks mål är att stärka Sparbanksgruppens verksamhetsförutsättningar genom en konkurrenskraftig kapitalanskaffning och att med sin egen verksamhet främja genomförandet av Sparbanksgruppens strategi. Under andra hälften av år 2017 har Sp-Hypoteksbank för avsikt att emittera sitt andra säkerställda obligationslån i euro. Som säkerhet för de säkerställda obligationslånen används de bolån som Sparbankerna förmedlat till Sp-Hypoteksbank.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-6/2016)

Bankverksamhetens resultat före skatt var 28,5 miljoner euro (32,3 milj. euro). Räntenettet var 69,1 miljoner euro (64,8 milj. euro), en ökning med 6,7 %. Ökningen berodde på förmånligare kostnader för kapitalanskaffning än under jämförelseåret samt på utlåningens volymökning. Provisionsintäkter och provisionskostnader net-

to uppgick till 28,0 miljoner euro (25,8 milj. euro), en ökning med 8,5 %. Nettointäkterna från handel och placeringsverksamheten uppgick till 20,2 miljoner euro (11,5 milj. euro). Nettointäkterna från placeringsverksamheten bildas till stor del av realiserade realisationsvinster på finansiella tillgångar som kan säljas. Övriga rörelseintäkter uppgick till 1,0 miljoner euro (9,6 milj. euro). Jämförelseperiodens rörelseintäkter innehåller 8,5 miljoner euro intäkter i anslutning till försäljningen av Visa Europe.

Personalkostnaderna ökade måttligt och uppgick till 32,0 miljoner euro (31,6 milj. euro). Antalet anställda i bankverksamhetssegmentet var i slutet av perioden 1 159 (1 188). Minskningen i antalet anställda beror på gruppinterna företagsarrangemang där 3 bankers back office-funktioner och den personal som ansluter sig till funktionerna överfördes med en företagsöverlåtelse till Sparbankstjänster Ab. Sparbankstjänster är en del av Sparbanksgruppen och Sparbankernas sammanslutning men bolaget räknas inte med i bankverksamhetssegmentet. Övriga rörelsekostnader ökade med 15,9 % till 50,6 miljoner euro (43,7 milj. euro).

Bankverksamhetens balansräkning var 9,7 miljarder euro (31.12.2016 9,6 md euro), en ökning med 0,9 %.

Lån och fordringar på kunder ökade med 6,8 % till 7,4 miljarder euro (31.12.2016 9,6 md euro). Resten av de bostadskrediter som Sparbankerna förmedlat till Aktia Hypoteksbank, vid överföringstidpunkten ca 150 miljoner euro, överfördes till Sparbankerna och Sp-Hypoteksbank under rapportperioden.

Kapitalförvaltning och livförsäkring

I kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet ingår Sp-Fondbolag Ab och Sb-Livförsäkring Ab. Sp-Fondbolag bedriver förvaltning av placeringsfonder och kapitalförvaltning och Sb-Livförsäkring Ab livförsäkringsverksamhet.

Det fondkapital som förvaltas av Sparbanksgruppen uppgick 30.6.2017 till 2,1 miljarder euro (1,6 md euro), vilket var 31,3 % mera än året innan. När den förmögenhet som förvaltades på basis av kapitalförvaltningsavtal medräknas uppgick de tillgångar som bolaget förvaltar till sammanlagt 2,9 miljarder euro (2,2 md euro).

Antalet andelsägare i fonderna steg med 15,5 % och fonderna hade i slutet av rapportperioden sammanlagt 173 357 andelsägare (150 084 andelsägare).

Sparbanksgruppens fondbolag förvaltade 18 placeringsfonder i slutet av revisionsperioden. Sparbanken Trend-specialplaceringsfond fusionerades i juni 2017 med Sparbanken Världen-placeringsfond. Orsaken till fusionen var att Sparbanken Trends kapital sjönk under det minimibelopp på 2 miljoner euro som föreskrivs i lagen om placeringsfonder.

Nettoteckningarna i Sparbanken-fonderna uppgick under första halvåret av 2017 till sammanlagt 140,9 miljoner euro.

I slutet av revisionsperioden var placeringsfonden Sparbanken Ränta Plus störst av Sparbanken-fonderna med ett kapital på 499,7 miljoner euro. Fonden var med sina 35 363 andelsägare

också störst mätt med antalet andelsägare. Mest nytt kapital samlade placeringsfonden Sparbanken Kortränta vars nettoteckningar var 75,2 miljoner euro.

I livförsäkringsverksamheten var början av året en tid av tillväxt jämfört med motsvarande tidpunkt år 2016 när premieinkomsten steg med 2,8 miljoner euro (3,4 %). I sparprodukterna steg premieinkomsten 2,6 miljoner euro (3,4 %). Särskilt positiv har premieinkomstens utveckling varit i fråga om kapitalförvaltningsförsäkringen. Riskförsäkringen ökade med 0,1 miljoner euro (3,4 %).

Under början av året genomfördes två omfattande systeminföranden - i februari ett nytt försäkringssystem i riskförsäkringsverksamheten och i maj en ny systemversion i sparförsäkringsverksamheten.

Resultatutveckling (jämförelsetal 1-6/2016)

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentets resultat före skatt var 11,8 miljoner euro (8,5 milj. euro).

Nettointäkterna från livförsäkringsrörelsen uppgick till 6,4 miljoner euro (5,1 milj. euro) och de ökade 24,7 %. Livförsäkringsverksamhetens premieinkomst var 83,5 miljoner euro (80,7 milj. euro), en ökning med 3,4 procent från jämförelseperioden. Ersättningskostnaderna var 29,9 miljoner euro (22,1 milj. euro), vilket är en ökning på 35,5 procent. Nettointäkterna av livförsäkringsverksamhetens placeringsverksamhet var 23,7 miljoner euro (-0,7 milj. euro).

Provisionsintäkter och provisionskostnader netto var 11,2 miljoner euro (9,6 milj. euro), vilket innebar en ökning på 16,8 %. Provisionsintäkterna ökade särskilt på grund av de större kundtillgångarna och förvaltade kapitalen.

Rörelsekostnaderna minskade med 3,9 % till 6,5 miljoner euro (6,2 milj. euro). Personalkostnaderna ökade med 19,9 % till 3,6 miljoner euro (3,0 milj. euro). Antalet anställda inom segmentet var i slutet av räkenskapsperioden 80 (75).

Livförsäkringsverksamhetens tillgångar uppgick till 769,0 miljoner euro (31.12.2016 708,0 milj. euro), en ökning på 8,6 procent. De fondanknutna försäkringsbesparingarna uppgick i slutet av perioden till 596,0 miljoner euro (31.12.2016 516,5 milj. euro) och ökade med 15,4 procent.

Kapitalförvaltnings- och livförsäkringsverksamhetens balansräkning växte under räkenskapsperioden med 8,8 % och var 777,7 miljoner euro (31.12.2016 715,0 milj. euro).

Ytterligare information lämnas av:

Verkställande direktör Pasi Kämäri

tfn 0500 688 222

Siffrorna i halvårsrapporten är inte reviderade.

Meddelanden och annan företagsinformation finns på Sparbanksgruppens webbplats www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen

Formler för beräkning av nyckeltal:

Omsättning	Ränteintäkter, provisionsintäkter, nettointäkter från handel, nettointäkter från placeringsverksamhet, nettointäkter av livförsäkringsrörelse, övriga rörelseintäkter
Rörelseintäkter totalt	Räntenetto, provisionsintäkter och provisionskostnader, nettointäkter från handel, nettointäkter från placeringsverksamhet, nettointäkter från livförsäkringsrörelse, övriga rörelseintäkter
Rörelsekostnader totalt	Personalkostnader, övriga rörelsekostnader (innehåller inte avskrivningar)
Kostnads-/intäktsrelation	$\frac{\text{Rörelsekostnader}}{\text{Rörelseintäkter}}$
Avkastning på eget kapital %	$\frac{\text{Räkenskapsperiodens resultat}}{\text{Eget kapital, inkl. andelen utan bestämmande inflytande (medeltal vid årets början och slut)}}$
Avkastning på totalt kapital %	$\frac{\text{Räkenskapsperiodens resultat}}{\text{Balansomslutningen (medeltal vid periodens början och slut)}}$
Soliditet %	$\frac{\text{Eget kapital (inkl. andelen utan bestämmande inflytande)}}{\text{Balansomslutningen}}$

Alternativa nyckeltal

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (European Securities and Markets Authority, ESMA) anvisningar om alternativa nyckeltal trädde i kraft 3.7.2016. Med alternativa nyckeltal avses ett ekonomiskt nyckeltal som beskriver en historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde och som är ett annat ekonomiskt nyckeltal än de som definierats eller angivits i IFRS-normerna. Alternativa nyckeltal presenteras för att beskriva affärsverksamhetens ekonomiska utveckling och förbättra jämförbarheten mellan olika rapporteringsperioder.

Sparbanksgruppen använder inga alternativa nyckeltal som inte kan härledas från uppgifterna i halvårsrapporten och inga förändringar har skett i de nyckeltal som ges.

DELÅRSRAPPORT (IFRS)

Sparbanksgruppens resultaträkning

(1 000 euro)	Not	1-6/2017	1-6/2016
Ränteintäkter		90 905	89 860
Räntekostnader		-21 789	-25 125
Räntenetto	4	69 116	64 735
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	5	39 047	35 373
Nettointäkter från handel		1 031	371
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	19 410	9 832
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	7	6 394	5 128
Övriga rörelseintäkter		1 232	10 059
Rörelseintäkter totalt		136 229	125 499
Personalkostnader		-39 275	-37 810
Övriga rörelsekostnader		-44 333	-39 305
Ävskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar		-5 954	-5 155
Rörelsekostnader totalt		-89 563	-82 270
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	9	-7 240	-3 655
Andel av intresseföretagens resultat		1 062	628
Resultat före skatt		40 488	40 201
Inkomstskatter		-7 787	-7 890
Räkenskapsperiodens resultat		32 701	32 311
Fördelning:			
Resultat hänförligt till ägarna		32 060	31 960
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		641	351
Totalt		32 701	32 311

Sparbanksgruppens totalresultat

(1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Räkenskapsperiodens resultat	32 701	32 311
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet		
Förändring i fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	3 896	4 351
Säkring av kassaflöde	-626	1 286
Totalt	3 270	5 637
Räkenskapsperiodens totalresultat	35 971	37 948
Fördelning:		
Resultat hänförligt till ägarna	34 628	37 094
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	1 343	855
Totalt	35 971	37 948

Sparbanksgruppens balansräkning

(1 000 euro)	Not	30.6.2017	31.12.2016
Tillgångar			
Kontanta medel		721 479	1 100 784
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		24 866	118 055
Lån och fordringar på kreditinstitut	9	37 908	20 855
Lån och fordringar på kunder	9	7 410 784	6 942 744
Derivatinstrument	10	60 311	72 024
Investeringsstillgångar	11	1 286 508	1 306 780
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	12	784 369	708 374
Placeringar i intressebolag		0	7 086
Materiella tillgångar		54 413	56 711
Immateriella tillgångar		24 910	22 137
Skattefordringar		3 191	3 977
Övriga tillgångar		72 916	64 119
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning	13	7 037	0
Tillgångar totalt		10 488 692	10 423 646
Skulder och eget kapital			
Skulder			
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		15 724	108 595
Skulder till kreditinstitut	14	278 169	227 049
Skulder till kunder	14	6 161 896	6 121 627
Derivatinstrument	10	4 787	2 289
Emitterade skuldebrev	15	2 024 076	2 049 588
Skulder för livförsäkringsrörelse	16	737 240	664 327
Efterställda skulder		114 621	121 735
Skatteskulder		65 643	66 403
Avsättningar och övriga skulder		97 863	108 631
Skulder totalt		9 500 019	9 470 245
Eget kapital			
Grundkapital		20 338	20 338
Fonder		293 928	291 361
Ackumulerade vinstmedel		649 075	617 709
Sparbanksgruppens ägares andel totalt		963 341	929 408
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		25 332	23 994
Eget kapital totalt		988 673	953 402
Skulder och eget kapital totalt		10 488 692	10 423 646

Sparbanksgruppens kassaflödesanalys

(1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	32 701	32 311
Justering för ej kassaflödespåverkande poster	-5 043	22 073
Betalda inkomstskatter	-8 974	-7 829
Kassaflöde från rörelsen före förändring i fordringar och skulder	18 684	46 555
Ökning (-) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet	-510 487	-285 744
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	319	1 264
Lån och fordringar på kreditinstitut	-5 009	1 980
Lån och fordringar på kunder	-474 138	-214 329
Finansiella tillgångar som kan säljas	24 314	2 553
Finansiella tillgångar som hålls till förfall, ökning	0	-383
Finansiella tillgångar som hålls till förfall, minskning	500	582
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	-48 697	-55 420
Övriga tillgångar	-7 775	-21 992
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	143 655	530 492
Skulder till kreditinstitut	51 119	-63 145
Skulder till kunder	50 799	115 246
Emitterade skuldebrev	-20 505	427 489
Skulder för livförsäkringsrörelse	72 913	53 789
Övriga skulder	-10 672	-2 888
Kassaflöde från rörelsen totalt	-348 148	291 302
Kassaflöde från investeringar		
Övriga investeringar	0	-704
Investeringar i förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	-10 267	-8 268
Överlåtelse av förvaltningsfastigheter samt materiella och immateriella tillgångar	973	596
Kassaflöde från investeringar totalt	-9 294	-8 376
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökning	8 561	10 894
Efterställda skulder, minskningar	-16 464	-19 746
Vinstutdelning	-1 970	-1 624
Övriga ökning av kapitalet	0	-160
Kassaflöde från finansiering totalt	-9 873	-10 636
Förändring av likvida medel	-367 316	272 289
Likvida medel i början av perioden	1 117 616	610 489
Likvida medel i slutet av perioden	750 301	882 778
Likvida medel består av följande poster:		
Kontanta medel	721 479	856 273
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	28 821	26 505
Likvida medel totalt	750 301	882 778
Erhållna räntor	101 497	100 766
Betalda räntor	24 399	29 463
Erhållen utdelning	4 075	2 432

Sparbanksgruppens kalkyl över förändringar i eget kapital

(1 000 euro)	Grundkapital	Fonden för inbetalt fritt eget kapital	Grundfond	Fonden för verkligt värde (kan säljas)	Fonden för säkringsinstrument	Reservfond	Övriga fonder	Fonder totalt	Vinstmedel	Sparbanksgruppens ägares andel totalt	Ägare utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
Eget kapital 1.1.2016	20 338	59 122	34 475	21 163	3 651	68 076	81 278	267 766	570 131	858 235	22 458	880 694
Totalresultat												
Periodens resultat									31 960	31 960	351	32 311
Övrigt totalresultat				3 848	1 286			5 134		5 134	503	5 637
Totalresultat totalt		0	0	3 848	1 286	0	0	5 134	31 960	37 094	855	37 948
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-1 624	-1 624		-1 624
Överföringar mellan poster		1 234					4 157	5 391	-5 391	0		0
Övriga förändringar				-11		45	25	60	230	290	7	297
Eget kapital totalt 30.6.2016	20 338	60 357	34 475	25 001	4 937	68 121	85 461	278 351	595 305	893 995	23 320	917 315
Eget kapital 1.1.2016	20 338	59 122	34 475	21 163	3 651	68 076	81 278	267 766	570 131	858 235	22 458	880 694
Totalresultat												
Räkenskapsperiodens resultat									56 361	56 361	835	57 197
Övrigt totalresultat				16 374	254			16 628	-194	16 434	684	17 118
Totalresultat totalt		0	0	16 374	254	0	0	16 628	56 167	72 796	1 519	74 315
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-1 876	-1 876		-1 876
Överföringar mellan poster		1 234					4 157	5 391	-5 391	0		0
Övriga förändringar		-3		-14		1 592		1 575	-1 322	253	17	269
Eget kapital totalt 31.12.2016	20 338	60 354	34 475	37 523	3 905	69 669	85 435	291 361	617 709	929 408	23 994	953 402
Eget kapital 1.1.2017	20 338	60 354	34 475	37 523	3 905	69 669	85 435	291 361	617 709	929 408	23 994	953 402
Totalresultat												
Periodens resultat									32 060	32 060	641	32 701
Övrigt totalresultat				3 193	-626			2 567		2 568	702	3 270
Totalresultat totalt		0	0	3 193	-626	0	0	2 567	32 060	34 628	1 343	35 971
Transaktioner med innehavare av andelar												
Vinstutdelning									-1 970	-1 970		-1 970
Övriga förändringar									1 276	1 276	-4	1 271
Eget kapital totalt 30.6.2017	20 338	60 354	34 475	40 716	3 280	69 669	85 435	293 928	649 075	963 341	25 332	988 673

REDOVISNINGSPRINCIPER

NOT 1: BESKRIVNING AV SPARBANKSGRUPPEN OCH SPARBANKERNAS SAMMANSLUTNING

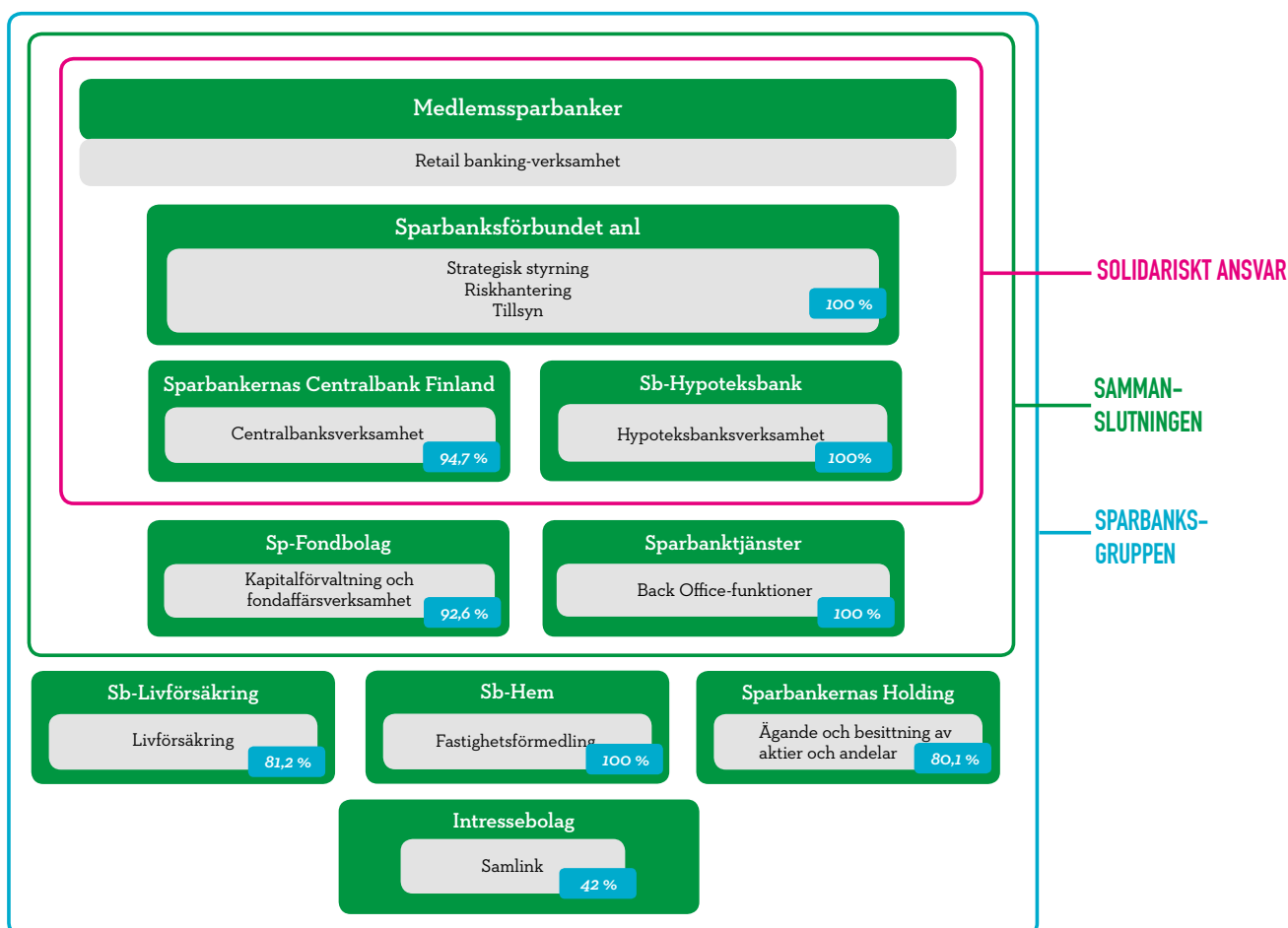
Sparbanksgruppen (nedan också "Gruppen") är Finlands äldsta bankgrupp och består av de Sparbanker som bildar Sparbankernas sammanslutning, Sparbanksförbundet som är centralinstitut samt de dotter- och intressebolag som bankerna äger tillsammans. Sparbankerna är självständiga regionala och lokala banker. Tillsammans bildar Sparbankerna en bankgrupp som förenar det lokala och det riksomfattande. Sparbankernas grunduppgift är att främja sparsamhet och sina kunders ekonomiska välbefinnande nära kunden. Sparbankerna koncentrerar sig på retail banking, särskilt dagliga ärenden, tjänster för sparande och placering samt lånande. Produkt- och tjänsteutbudet kompletteras av finansbranschens övriga tjänster och produkter som produceras tillsammans med de produktbolag som hör till Sparbanksgruppen. De produkt- och tjänstebolag som ägs av medlems-sparbankerna stöder och främjar sparbanksgruppens affärsverksamhet antingen genom de produkter de ansvarar för eller den centraliserade tjänsteproduktionen. Gruppens mest betydande produktbolag är Sparbankernas Centralbank Finland Abp, Sp-Hypoteksbank Abp, Sb-Livförsäkring Ab, Sp-Fondbolag Ab Sparbanktjänster Ab och Sb-Hem Ab.

De företag som hör till Sparbankernas sammanslutning (nedan också "Sammanslutningen") bildar en i lagen om en samman-

slutning av inlåningsbanker definierad ekonomisk helhet där Sparbanksförbundet anl och dess medlemskreditinstitut i sista hand ansvarar solidariskt för varandras skulder och åtaganden. Sparbankernas sammanslutning består av Sparbanksförbundet anl som är centralinstitut för sammanslutningen, 23 Sparbanker, Sparbankernas Centralbank Finland Abp och Sp-Hypoteksbank Abp samt de företag som hör till de ovan angivna finansiella företagsgrupperna samt Sparbanktjänster Ab och Sp-Fondbolag Ab.

Sparbanksgruppens omfattning skiljer sig från Sparbankernas sammanslutning i det att till Sparbanksgruppen också hör andra företag än kredit- och finansinstitut eller tjänsteföretag. De mest betydande av dessa är Sb-Livförsäkring Ab och Sb-Hem Ab. Sparbanksgruppen bildar inte en koncern eller en i kreditinstitutslagen avsedd finansiell företagsgrupp eftersom Sparbanksförbundet anl och dess medlemssparbanker inte har ett sådant bestämmande inflytande gentemot varandra som avses i de allmänna koncernredovisningsprinciperna, vilket betyder att ett moderföretag inte kan utses för Sparbanksgruppen.

Strukturen för Sparbankernas sammanslutning och Sparbanksgruppen omkring den beskrivs i schemat nedan (den röda helheten beskriver det solidariska ansvaret, den gröna Sparbankernas sammanslutning och den blåa Sparbanksgruppen):

Sparbankstjänster Ab inledde sin verksamhet den 1 juni 2017 när SP Back Office Oy och SP Taustatitrit Oy fusionerades. Bolaget uppstod som en följd av de företagsöverlåtelser som två bolag som ingår i Sparbankernas sammanslutning och tre Sparbanker gjorde och bolaget strävar efter att förbättra Sparbanksgruppens konkurrensställning på det finländska bankfältet genom att tillhandahålla effektiva och högklassiga tjänster för Sparbankerna och Sparbanksgruppen. Bolaget har fem kontor och ca 110 anställda.

Sparbanksförbundet anl verkar som det centralinstitut som svarar för hela Sparbanksgruppens gruppstyrning och interna kontroll. I lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker bestäms att centralinstitutet för Sparbankernas sammanslutning

Sparbanksförbundet anl ska upprätta Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut. Styrelsen för Sparbanksförbundet anl svarar för att bokslutet upprättas. Bokslutet upprättas för den ekonomiska helhet som Sparbanksgruppen bildar. Alla siffror nedan är Sparbanksgruppens siffror om inte annat anges.

Sparbanksförbundet anl har hemort i Helsingfors, och dess registrerade adress är Industrigatan 33, 00510 Helsingfors.

Kopior av Sparbanksgruppens bokslut och delårsrapporter fås på adressen www.sparbanken.fi/sparbanksgruppen eller Sparbanksförbundets kontor på besöksadressen Industrigatan 33, 00510 Helsingfors.

NOT 2: REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänt

Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRS) så som EU har godkänt dem.

Halvårsrapporten 1.1-30.6.2017 har upprättats i enlighet med standarden IAS 34 Delårsrapporter. Redovisningsprinciperna i halvårsrapporten är i huvudsak samma som i bokslutet för 2016.

Halvårsrapporten har inte reviderats.

Sparbanksgruppens konsoliderade bokslut upprättas i euro, som är Gruppens bokförings- och verksamhetsvaluta. Halvårsrapporten ges i tusen euro, om annat inte har nämnts.

Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Upprättandet av bokslut i enlighet med IFRS-standarderna kräver en bedömning av Sparbanksgruppens ledning samt uppskattningar och antaganden som påverkar de tillgångar och skulder som redovisas i bokslutet samt övriga uppgifter såsom beloppet av intäkter och kostnader. Fastän bedömningarna baserar sig på ledningens bästa uppfattning för tillfället är det möjligt att utfallen avviker från de bedömningar som använts i delbokslutet.

Gruppens centrala uppskattningar gäller framtiden och de centrala osäkerhetsfaktorerna i anslutning till delbokslutsdagens uppskattningar och de gäller särskilt fastställandet av verkligt värde, nedskrivningar av redovisningen av uppskjutna skattefordringar samt pensionsförpliktelseernas nuvärde.

I de redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och de osäkerhetsfaktorer som ingår i bedömningarna har ingen betydande förändring ägt rum i jämförelse med bokslutet 2016.

Ta i bruk standard IFRS 9

Tillämpningen av standarden IFRS 9 Finansiella instrument börjar det räkenskapsår som inleds 1.1.2018 eller senare. IFRS 9 ersätter den nuvarande standarden IAS 39. I den nya standarden ingår nya anvisningar om redovisning och värdering av finansiella instrument. Detta omfattar också en modell för redovisning av förväntade kreditförluster som tillämpas på beräkning av nedskrivningar på finansiella tillgångar. Standardens bestämmelser om den allmänna säkringsredovisningen har också förnyats. Bestämmelserna i IAS 39 om upptagande och borttagande av finansiella instrument i balansräkningen har bevarats.

I Sparbanksgruppen pågår ett IFRS 9-projekt som omfattar hela Gruppen. Med projektet på gruppnivå säkerställs att standard 9 tillämpas enhetligt i hela Gruppen. Projektet är i införandefasen och målet är full IFRS 9 beredskap 1.1.2018 då tillämpningen av standarden IFRS 9 börjar. Projektets tidtabell har satts så att en parallell redovisning ska vara möjlig den senare halvårsperioden 2017. Projektet framskrider inom ramen för tidtabellen och planen.

Sparbanksgruppen har i sitt bokslut angett de mest betydande effekter på Sparbanksgruppens resultat, ekonomiska ställning och Sammanslutningens kapitaltäckning som IFRS 9 medför.

PERIODENS RESULTAT

NOT 3: SEGMENTINFORMATION

Sparbanksgruppen rapporterar segmentinformationen i enlighet med standarden IFRS 8. Enligt IFRS 8 utgör rapporteringen till den högsta operativa beslutsfattaren grunden för segmentrapporteringen. Segmentindelningen för den information som i halvårsrapporten tas upp baserar sig således på samma indelning som används i ledningsrapporteringen.

Sparbanksgruppens högsta operativa beslutsfattare är Sparbanksförbundet anl:s styrelse. Sparbanksförbundet anl är Centralinstitut för Sparbankernas sammanslutning och enligt Sparbanksförbundet anl:s stadgar svarar Centralinstitutets styrelse i första hand för allokeringen av Sparbanksgruppens resurser och bedömningen av resultatet.

De segment som Sparbanksgruppen rapporterar är Bankverksamhet och Kapitalförvaltning och livförsäkring. Den verksamhet som inte ingår i de segment som rapporteras ges med avstämningskalkyler.

I bankverksamhetssegmentet ingår medlemssparbankerna, Sparbankernas Centralbank Finland Abp och Sp-Hypoteksbank Abp. Sparbankerna bedriver retail banking. Sparbankernas Centralbank är medlemsbankernas centralbank. Sp-Hypoteksbank Abp bedriver hypoteksbanksverksamhet. Bankverksamhetens mest betydande intäktsposter är räntenetto, provisionsintäkter och intäkter från placeringsverksamhet. De mest betydande kostnadsposterna är personalkostnader och övriga rörelsekostnader.

I kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentet ingår Sp-Fondbolag Ab samt Sb-Livförsäkring Ab. Sp-Fondbolag bedriver förvaltning av placeringsfonder samt kapitalförvaltning. Sb-Livförsäkring bedriver livförsäkringsverksamhet. Kapitalförvaltnings- och livförsäkringssegmentets mest betydande intäktsposter är provisionsintäkter, premieinkomst samt intäkter från placeringsverksamheten. De mest betydande kostnadsposterna är provisionskostnader, ersättningskostnader, personalkostnader och övriga rörelsekostnader.

Segmentrapporteringen upprättas på grundval av Sparbanksgruppens redovisningsprinciper.

Gruppens interna transaktioner elimineras inom och mellan de segment som rapporteras. Eliminering av anskaffningsvärde, innehav utan bestämmande inflytande och övriga gruppinterna arrangemang ingår i de elimineringar som anges med avstämningskalkyler.

Prissättningen mellan segmenten baserar sig på marknadspriser.

I enlighet med IFRS 8 ska Sparbanksgruppen upplysa om intäkterna från transaktionerna med en enskild extern kund överskrider 10 % av Gruppens intäkter. Sparbanksgruppen har inte några kunder vars intäkter skulle överskrida 10 % av Gruppens intäkter.

Resultaträkning 1-6/2017 (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapital-förvaltning och livförsäkring	Segment som rapporteras totalt
Räntenetto	69 091	-11	69 080
Provisionsintäkter och -kostnader	27 959	11 192	39 152
Nettointäkter från handel och placeringsverksamhet	20 217	732	20 949
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse		6 394	6 394
Övriga rörelseintäkter	1 016	40	1 056
Rörelseintäkter totalt	118 283	18 347	136 631
Personalkostnader	-31 951	-3 585	-35 536
Övriga rörelsekostnader och avskrivningar totalt	-50 610	-2 961	-53 571
Rörelsekostnader totalt	-82 560	-6 546	-89 106
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	-7 240		-7 240
Resultat före skatt	28 483	11 801	40 284
Inkomstskatter	-5 335	-2 372	-7 707
Resultat	23 148	9 429	32 577
Balansräkning 30.6.2017			
Kontanta medel	721 479		721 479
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	9 141		9 141
Lån och fordringar på kreditinstitut	37 904	322	38 227
Lån och fordringar på kunder	7 412 344		7 412 344
Derivatinstrument	60 311		60 311
Investeringsstillgångar	1 324 220	2 005	1 326 225
Tillgångar i livförsäkringsrörelse		769 007	769 007
Övriga tillgångar	150 215	6 413	156 628
Tillgångar totalt	9 715 616	777 747	10 493 363
Skulder till kreditinstitut	278 169		278 169
Skulder till kunder	6 163 634		6 163 634
Derivatinstrument	4 787		4 787
Emitterade skuldebrev	2 026 080		2 026 080
Skulder för livförsäkringsrörelse		743 787	743 787
Efterställda skulder	114 537		114 537
Övriga skulder	152 931	6 189	159 120
Skulder totalt	8 740 138	749 976	9 490 115
Personalantal i slutet av perioden	1 159	80	1 239

Avstämningar: (1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Intäkter		
Sammanlagda intäkter för segment för vilka information ska lämnas	136 631	126 321
Icke allokerade intäkter, övriga funktioner	-402	-822
Sparbanksgruppens intäkter totalt	136 229	125 499
Resultat		
Sammanlagt resultat för segment för vilka information ska lämnas	32 577	32 889
Icke allokerade poster	124	-578
Sparbanksgruppens resultat totalt	32 701	32 311
	30.6.2017	30.6.2016
Tillgångar		
Sammanlagda tillgångar i segment för vilka information ska lämnas	10 493 363	9 646 983
Icke allokerade tillgångar, övriga funktioner	-4 670	71 987
Sparbanksgruppens tillgångar totalt	10 488 692	9 718 969
Skulder		
Sammanlagda skulder för segment för vilka information ska lämnas	9 490 115	8 695 191
Icke allokerade skulder, övriga funktioner	9 904	106 464
Sparbanksgruppens skulder totalt	9 500 019	8 801 654

Resultaträkning 1-6/2016 (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapital-förvaltning och livförsäkring	Segment som rapporteras totalt
Räntenetto	64 751	-13	64 737
Provisionsintäkter och -kostnader	25 767	9 585	35 353
Nettointäkter från handel och placeringsverksamhet	11 549		11 549
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse		5 128	5 128
Övriga rörelseintäkter	9 559	1	9 560
Rörelseintäkter totalt	111 619	14 701	126 321
Personalkostnader	-31 556	-2 991	-34 546
Övriga rörelsekostnader och avskrivningar totalt	-43 681	-3 172	-46 852
Rörelsekostnader totalt	-75 236	-6 162	-81 399
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	-3 655		-3 655
Andel av intressebolagets resultat	-466		-466
Resultat före skatt	32 262	8 539	40 801
Inkomstskatter	-6 181	-1 731	-7 912
Resultat	26 081	6 808	32 889
Balansräkning 30.6.2016			
Kontanta medel	856 273		856 273
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen	16 908		16 908
Lån och fordringar på kreditinstitut	34 776	42	34 818
Lån och fordringar på kunder	6 523 628		6 523 628
Derivatinstrument	87 421		87 421
Investeringsstillgångar	1 309 001		1 309 001
Tillgångar i livförsäkringsrörelse		636 069	636 069
Övriga tillgångar	174 894	7 969	182 864
Tillgångar totalt	9 002 902	644 081	9 646 983
Skulder till kreditinstitut	288 097		288 097
Skulder till kunder	6 039 220		6 039 220
Derivatinstrument	1 677		1 677
Emitterade skuldebrev	1 476 524		1 476 524
Skulder för livförsäkringsrörelse		598 025	598 025
Efterställda skulder	137 187	213	137 400
Övriga skulder	149 559	4 688	154 247
Skulder totalt	8 092 265	602 925	8 695 191
Personalantal i slutet av perioden	1 188	75	1 263

NOT 4: RÄNTENETTO

(1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Ränteintäkter		
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	2 089	2 356
Lån och fordringar på kreditinstitut	1 035	7
Lån och fordringar på kunder*	66 552	65 859
Fordringsbevis	7 700	8 418
Derivatinstrument		
Skyddande	11 945	11 882
Andra än skyddande derivat	111	141
Övriga	1 474	1 197
Totalt	90 905	89 860
* av vilken ränteintäkter på nedskrivna lån	557	562
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	3 330	2 034
Skulder till kunder	9 830	14 716
Derivatinstrument		
Skyddande	1 359	1 514
Andra än skyddande derivat	1	31
Emitterande skuldebrev	5 819	5 199
Efterställda skulder	1 316	1 601
Övriga	135	30
Totalt	21 789	25 125
Räntenetto	69 116	64 735

NOT 5: PROVISIONSINTÄKTER OCH -KOSTNADER, NETTO

(1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Provisionsintäkter		
Kreditgivning	10 321	9 725
Insättningar	462	476
Betalningsrörelse	15 344	14 276
Värdepappersförmedling	1 094	807
Fonder	11 200	8 745
Kapitalförvaltning	71	977
Juridiska uppdrag	1 710	1 560
Förvarsavgifter för värdepapper	620	584
Förmedling av försäkringar	844	1 289
Garantier	652	658
Övriga	1 324	1 464
Totalt	43 642	40 561
Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	1 541	1 593
Värdepapper	695	674
Kapitalförvaltning	346	194
Övriga*	2 013	2 728
Totalt	4 595	5 188
* av vilka mest betydande är kostnaderna för sam användningen av bankautomater 907 tusen euro (1 133 tusen euro).		
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	39 047	35 373

NOT 6: NETTOINTÄKTER FRÅN PLACERINGSVERKSAMHET

(1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		
Fordringsbevis		
Realisationsvinster och -förluster	-187	-12
Överfört till perioden från fonden för verkligt värde	1 504	1 826
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar till dessa	-18	-219
Fordringsbevis totalt	1 298	1 595
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	959	-409
Överfört till perioden från fonden för verkligt värde	12 781	6 030
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar till dessa	-64	-38
Utdelningsintäkter	4 048	2 432
Aktier och andelar totalt	17 723	8 015
Totalt	19 022	9 610
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter		
Hyses- och utdelningsintäkter	3 531	3 406
Realisationsvinster och -förluster	304	191
Övriga intäkter från förvaltningsfastigheter	34	92
Vederlags- och skötselkostnader	-2 462	-2 498
Avskrivningar och nedskrivningar av förvaltningsfastigheter	-994	-946
Hyeskostnader för förvaltningsfastigheter	-23	-24
Totalt	389	222
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	19 410	9 832

NOT 7: NETTOINTÄKTER FRÅN LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	1-6/2017	1-6/2016
Premieinkomst		
Sparbanksgruppens andel	83 609	80 831
Återförsäkrarnas andel	-87	-86
Nettointäkter från placeringsverksamheten*	23 744	-626
Ersättningskostnader		
Utbetalda ersättningar	-27 243	-20 573
Förändring i ersättningsansvar	-2 673	-1 505
Förändring i försäkringsskuld		
Förändring i premieansvar	-69 755	-52 247
Övriga	-1 201	-666
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse totalt	6 394	5 128

* Nettointäkter från placeringsverksamhet

Räntenetto	127	438
Utdelningsintäkter	422	347
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter		60
Realiserade försäljningvinster och -förluster		907
Orealiserade värdeändringar	22 848	-4 726
Övriga placeringar	3	-37
Nettointäkter från valutaverksamhet	-63	-16
Nettointäkter från fondanknutna kundmedel	406	2 400
Totalt	23 744	-626

TILLGÅNGAR

NOT 8: KLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

30.6.2017 (1 000 euro)	Lån och övriga fordringar	Kan säljas	Hålls till förfall	Innehas för handel	Verkligt värde- optionen	Övriga finansiella skulder	Inga finansiella tillgångar/ skulder	Totalt
Kontanta medel	721 479							721 479
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträk- ningen					24 866			24 866
Lån och fordringar på kreditinstitut	37 908							37 908
Lån och fordringar på kunder	7 410 784							7 410 784
Derivatinstrument				60 311				60 311
säkringsinstrument				60 220				60 220
varav säkring av kassaflöde				5 187				5 187
varav säkring av verkligt värde				55 033				55 033
andra än säkrings- instrument				91				91
Investeringsstillgångar		1 195 766	45 756				44 986	1 286 508
Tillgångar i livförsäk- ringsrörelse*		184 573			597 755		2 042	784 369
Tillgångar totalt	8 170 172	1 380 339	45 756	180 841	622 620	0	47 027	10 446 756

Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträk- ningen					15 724			15 724
Skulder till kreditinstitut						278 169		278 169
Skulder till kunder						6 161 896		6 161 896
Derivatinstrument				4 787				4 787
säkringsinstrument				4 787				4 787
varav säkring av verkligt värde				4 787				4 787
Emitterade skuldebrev						2 024 076		2 024 076
Skulder för livförsäk- ringsrörelse*					597 926	136 538	2 777	737 240
Efterställda skulder						114 621		114 621
Skulder totalt	0	0	0	4 787	613 650	8 715 300	2 777	9 346 088

* De poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen innehåller de investeringar och därtill hörande skulder som utgör täckning för fondanknutna avtal.

31.12.2016 (1 000 euro)	Lån och övriga fordringar	Kan säljas	Hålls till förfall	Innehas för handel	Verkligt värde- optionen	Övriga finansiella skulder	Inga finansiella tillgångar/ skulder	Totalt
Kontanta medel	1 100 784							1 100 784
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen					118 055			118 055
Lån och fordringar på kreditinstitut	20 855							20 855
Lån och fordringar på kunder	6 942 744							6 942 744
Derivatinstrument				72 024				72 024
säkringsinstrument				71 852				
varav säkring av kassaflöde				5 678				
varav säkring av verkligt värde				66 174				
andra än säkringsinstrument				172				
Investeringsstillgångar		1 217 701	46 454				42 625	1 306 780
Tillgångar i livförsäkringsrörelse*		187 205			518 043		3 127	708 374
Tillgångar totalt	8 064 383	1 404 906	46 454	72 024	636 098	0	45 751	10 269 616

Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					108 595			108 595
Skulder till kreditinstitut						227 049		227 049
Skulder till kunder						6 121 627		6 121 627
Derivatinstrument				2 289				2 289
säkringsinstrument				2 247				
varav säkring av verkligt värde				2 247				
andra än säkringsinstrument				42				
Emitterade skuldebrev						2 049 588		2 049 588
Skulder för livförsäkringsrörelse*					515 377	146 574	2 376	664 327
Efterställda skulder						121 735		121 735
Skulder totalt	0	0	0	2 289	623 972	8 666 574	2 376	9 295 210

*De poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen innehåller de investeringar och därtill hörande skulder som utgör täckning för fondanknutna avtal.

NOT 9: LÅN OCH FORDRINGAR

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Lån och fordringar på kreditinstitut		
Insättningar	31 220	19 232
Lån och övriga fordringar	6 688	1 623
Totalt	37 908	20 855
Lån och fordringar på kunder		
Använda kontokrediter	85 747	82 767
Lån	6 971 391	6 520 581
Räntestödslån	301 138	279 612
Lån förmedlade av statens medel	3 447	4 037
Kreditkort	79 850	82 383
Garantifordringar	399	2 350
Övriga fordringar	4 732	2 168
Nedskrivningar	-35 920	-31 155
Totalt	7 410 784	6 942 744
Lån och fordringar totalt	7 448 692	6 963 599

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar (1 000 euro)	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2017	24 856	6 298	31 155
+ ökning av nedskrivningar	3 388	5 307	8 695
-återförda nedskrivningar	-1 189	-326	-1 515
-slutliga kreditförluster	-2 415		-2 415
Nedskrivningar 30.6.2017	24 640	11 280	35 920

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar (1 000 euro)	Individuellt värderade	Gruppvis värderade	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2016	20 263	5 701	25 963
+ ökning av nedskrivningar	9 159	2 422	11 581
-återförda nedskrivningar	-993	-1 824	-2 817
-slutliga kreditförluster	-3 572		-3 572
Nedskrivningar 31.12.2016	24 856	6 298	31 155

NOT 10: DERIVATINSTRUMENT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Sparbanksgruppen säkrar sin ränterisk mot ändringar i såväl verkligt värde som i kassaflödet och tillämpar säkringsredovisning på säkringsförhållanden. Säkringsobjekt för säkringen av verkligt värde är inlåning med fast ränta. Säkringsobjekt för säkring av kassaflöde är det framtida ränteflödet av utlåning med rörlig ränta.

En ändring av det verkliga värdet på derivat som säkrar verkligt värde redovisas i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". Vid säkring av verkligt värde är också den säkrade posten värderad till verkligt värde medan säkringen pågår, fastän den annars skulle värderas till upplupet anskaffningsvärde. En ändring av det verkliga värdet av säkringsobjektet har redovisats i balansräkningen som en justering av balansposten i fråga och i

resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". Räntorna på säkrande derivatinstrument redovisas som ränteintäkter och räntekostnader i enlighet med deras art.

Den effektiva delen av en ändring av det verkliga värdet på derivat som säkrar kassaflöde redovisas justerade med de uppskjutna skatterna i fonden för säkringsinstrument i eget kapital. Den ineffektiva delen av en ändring av verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen i posten "Nettointäkter från handel". I Nettointäkter från handel redovisas också en ändring av tidsvärdet av ränteoptioner som redovisats som säkringsinstrument eftersom tidsvärdet inte är en del av säkringsförhållandet. Räntorna på säkrande derivatinstrument redovisas som ränteintäkter och räntekostnader i enlighet med deras art.

30.6.2017 (1 000 euro)	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år		Tillgångar	Skulder
Icke-säkrande derivat						
Kreditderivat	5 000			5 000	91	
Totalt	5 000	0	0	5 000	91	0
Säkrande derivatinstrument						
Säkring av verkligt värde	166 856	1 361 311	219 000	1 747 167	55 033	4 787
Räntederivat	70 000	1 285 000	219 000	1 574 000	49 925	1 967
Aktie- och index derivat	96 856	76 311		173 167	5 107	2 820
Säkring av kassaflöde		35 000	30 000	65 000	5 187	
Räntederivat		35 000	30 000	65 000	5 187	
Totalt	166 856	1 396 311	249 000	1 812 167	60 220	4 787
Derivat totalt					60 311	4 787

Under perioden 1-6/2017 redovisades -782 tusen euro i effektiv säkring av kassaflöde i övriga poster i totalresultatet. Den ineffektiva delen av kassaflöde under perioden var 126 tusen euro och den har redovisats i nettointäkter från handel.

Perioder, under vilka de säkrade kassaflödena väntas påverka resultatet är följande:

(1 000 euro)	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år	Totalt
Räntederivat	1 588	3 188	503	5 279
Totalt	1 588	3 188	503	5 279

31.12.2016 (1 000 euro)	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år		Tillgångar	Skulder
Icke-säkrande derivat						
Räntederivat	15 000			15 000		42
Kreditderivat	5 000			5 000	172	
Totalt	20 000	0	0	20 000	172	42
Säkrande derivat-instrument						
Säkring av verkligt värde	130 949	1 603 491	10 000	1 744 440	66 174	2 247
Räntederivat	55 000	1 489 000	10 000	1 554 000	62 860	
Äktie- och index derivat	75 949	114 491		190 440	3 314	2 247
Säkring av kassaflöde		25 000		25 000	5 678	
Räntederivat		25 000		25 000	5 678	
Totalt	130 949	1 628 491	10 000	1 769 440	71 852	2 247
Derivat totalt					72 024	2 289

Under perioden 1-12/2016 redovisades 318 tusen euro i effektiv säkring av kassaflöde i övriga poster i totalresultatet. Den ineffektiva delen av kassaflöde under perioden var -172 tusen euro och den har redovisats i nettointäkter från handel.

Perioder under vilka säkrade kassaflöden väntas påverka resultatet är följande:

(1 000 euro)	under 1 år	1 - 5 år	över 5 år	Totalt
Räntederivat	1 569	3 691	974	6 234
Totalt	1 569	3 691	974	6 234

NOT 11: INVESTERINGSTILLGÅNGAR

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	663 295	700 564
Aktier och andelar	532 471	517 137
Totalt	1 195 766	1 217 701
Investeringar som hålls till förfall		
Skuldebrev	45 756	46 454
Totalt	45 756	46 454
Förvaltningsfastigheter	44 986	42 625
Investeringsstillgångar totalt	1 286 508	1 306 780

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall

30.6.2017 (1 000 euro)	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall	Alla totalt
	Verkligt värde	Verkligt värde	Ånskaftningsvärde*	Totalt	Upplupet anskaffningsvärde	
Noterade	631 243	524 249		524 249	45 756	1 201 248
Offentlig sektor	159 016				43 451	202 467
Övriga	472 227	524 249		524 249	2 305	998 782
Andra än noterade	32 053	4 610	3 611	8 221		40 274
Övriga	32 053	4 610	3 611	8 221		40 274
Totalt	663 295	528 860	3 611	532 471	45 756	1 241 522

* egetkapitalinstrument som inte har ett på en aktiv marknad noterat pris och vars verkliga värde inte tillförlitligt kan fastställas.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Skuldebrev	Aktier och andelar som kan säljas	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2017	1 239	778	2 017
+ ökning av nedskrivningar	1	64	65
-återförda nedskrivningar	-1 239	-203	-1 440
Nedskrivningar 30.6.2017	1	639	640

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall

31.12.2016 (1 000 euro)	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall	Alla totalt
		Verkligt värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde*		
Noterade	659 731	509 653		509 653	46 454	1 215 838
Offentlig sektor	178 724				43 645	222 369
Övriga	481 007	509 653		509 653	2 809	993 469
Andra än noterade	40 833	5 077	2 408	7 484		48 317
Övriga	40 833	5 077	2 408	7 484		48 317
Totalt	700 564	514 729	2 408	517 137	46 454	1 264 155

* egetkapitalinstrument som inte har ett på en aktiv marknad noterat pris och vars verkliga värde inte tillförlitligt kan fastställas.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Skuldebrev	Aktier och andelar som kan säljas	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2016	1 217	1 429	2 646
+ ökning av nedskrivningar	264	331	595
-återförda nedskrivningar	-242	-982	-1 224
Nedskrivningar 31.12.2016	1 239	778	2 017

NOT 12: TILLGÅNGAR I LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Investerings som utgör täckning för fondanknutna försäkringar		
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Placeringsfonder	366 897	330 174
Kapitalförvaltningsportföljer	109 823	93 696
Övriga fondanknutna täckningstillgångar	119 282	92 637
Investerings som utgör täckning för fondanknutna försäkringar totalt	596 001	516 506
Övriga investeringar		
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Skuldebrev	1 754	1 537
Totalt	1 754	1 537
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	3 381	8 243
Aktier och andelar	181 192	178 961
Totalt	184 573	187 205
Övriga investeringar totalt	186 327	188 741
Investerings i livförsäkringsrörelse totalt	782 328	705 247
Övriga tillgångar		
Övriga fordringar	1 264	2 846
Resultatregleringar	778	280
Övriga tillgångar totalt	2 042	3 127
Tillgångar i livförsäkringsrörelse totalt	784 369	708 374

Specifikation av skuldebrev, aktier och andelar samt derivat som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen inom livförsäkringen enligt notering och emittent

(1 000 euro)	30.6.2017			31.12.2016		
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivainstrument	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivainstrument
Noterade	1 754	596 001		1 537	516 506	
Övriga	1 754	596 001		1 537	516 506	
Totalt	1 754	596 001	0	1 537	516 506	0

Livförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas

30.6.2017	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas
(1 000 euro)	Till verkligt värde	Till verkligt värde
Noterade	3 381	176 115
Övriga	3 381	176 115
Andra än offentligt noterade		5 076
Övriga		5 076
Totalt	3 381	181 192

Livförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas

31.12.2016	Skuldebrev som kan säljas	Aktier och andelar som kan säljas
(1 000 euro)	Till verkligt värde	Till verkligt värde
Noterade	8 243	173 885
Övriga	8 243	173 885
Andra än offentligt noterade		5 076
Övriga		5 076
Totalt	8 243	178 961

NOT 13: ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som att de innehas för försäljning när det belopp som motsvarar deras redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och försäljningen är mycket sannolik. De redovisas till sitt redovisade värde eller till verkligt värde minus utgifterna för försäljningen enligt vilket av dem som är mindre.

En avsiktsförklaring om försäljningen av Sparbanksgruppens intressebolag Oy Samlink Ab har undertecknats med norska EVRY A/S, enligt vilken med EVRY A/S förs förhandlingar med ensamrätt om försäljningen av Samlinks hela aktiestock. Det slutliga avtalet beräknas ingås före slutet av detta år, varför Samlink-innehavet i Sparbanksgruppens halvårsrapport behandlas som en tillgång som innehas för försäljning.

Tillgångar (1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Intressebolag	7 037	
Totalt	7 037	0

I gruppen som klassificeras som att den innehas för försäljning ingår inga skulder 30.6.2017.

SKULDER

NOT 14: SKULDER TILL KREDITINSTITUT OCH KUNDER

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Skulder till kreditinstitut		
Skulder till centralbanker	38 000	18 000
Skulder till kreditinstitut	240 169	209 049
Totalt	278 169	227 049
Skulder till kunder		
Insättningar	6 111 013	6 059 467
Övriga finansiella skulder	3 614	4 362
Ändring av inlåningens verkliga värde	47 269	57 798
Totalt	6 161 896	6 121 627
Skulder till kreditinstitut och kunder totalt	6 440 066	6 348 676

NOT 15: SKULDEBREV SOM EMITTERATS

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Värderas till upplupet anskaffningsvärde		
Obligationslån	1 136 061	1 213 851
Säkerställda obligationer	498 615	498 460
Övriga		
Bankcertifikat	389 401	337 277
Totalt	2 024 076	2 049 588
Varav		
Med rörlig ränta	528 798	642 607
Med fast ränta	1 495 278	1 406 981
Totalt	2 024 076	2 049 588

Sparbanksgruppen hade inga dröjsmål och försummelse i anslutning till de obligationer som emitterats.

NOT 16: SKULDER FÖR LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Skuld för icke-fondanknutna avtal		
Försäkringsavtal med garantiränta	136 538	146 574
Skuld för fondanknutna avtal		
Skuld för fondanknutna försäkringar	479 451	425 835
Skuld för fondanknutna placeringsavtal	118 475	89 541
Komplettering i enlighet med förlustprövningen för ansvarsskulden	0	0
Övriga skulder		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	995	1 651
Övriga	1 782	725
Skulder för livförsäkringsrörelse totalt	737 240	664 327

Ansvarsskulden har värderats i enlighet med principerna för nationellt bokslut. I förlustprövningen för ansvarsskulden jämförs ansvarsskuldens tillräcklighet med ansvarsskulden enligt den interna modellen. Förlustprövningen för ansvarsskulden beskrivs närmare i bokslutets redovisningsprinciper.

ÖVRIGA NOTER

NOT 17: VERKLIGA VÄRDEN I ENLIGHET MED VÄRDERINGSMETODEN

Värdering till verkligt värde

Finansiella instrument redovisas i Gruppens balansräkning till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. I redovisningsprinciperna i bokslutet beskrivs kategoriseringen av finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt värderingssättet samt grunderna för värderingssätten och fastställandet av verkligt värde.

De finansiella instrumentens verkliga värden bestäms i första hand med hjälp av noteringar på offentligt noterade marknader eller marknadspriser som fås av tredje part. Om ingen marknadsnotering finns tillgänglig har balansposterna till största delen värderats genom att diskontera framtida kassaflöden med hjälp av bokslutsdagens marknadsräntor. För kontanta medel har nominellt värde använts som verkligt värde. Också för insättningar som är betalbara på anfordran har det nominella värdet ansetts motsvara det verkliga värdet.

Sparbanksgruppen har inga tillgångar som engångsartat värderas till verkligt värde.

Hierarki för verkligt värde

Nivå 1 innehåller de finansiella tillgångar vars värde bestäms utifrån noteringar från en likvid marknad. Som likvid anses en marknad där priserna är lätt tillgängliga och tillräckligt regelbundna. Till nivå 1 hör noterade obligationslån samt övriga värdepapper och börsaktier och -derivat för vilka ett pris noteras offentligt.

Nivå 2 innehåller finansiella tillgångar för vilka ingen notering direkt från en aktiv marknad finns tillgänglig och vars verkliga värde fastställs med hjälp av värderingsmetoder eller -modeller. Dessa grundar sig på antaganden som stöds av observerbar marknadsinformation såsom räntor eller priser som noterats för liknande instrument. Till den här gruppen hör bl.a. valuta- och räntederivat samt företags- och bankcertifikat.

Nivå 3 innehåller de finansiella tillgångar vars verkliga värde inte kan fås från en offentlig marknadsnotering eller med hjälp av värderingsmetoder eller -modeller som grundar sig på observerbar marknadsinformation. Till nivå 3 räknas onoterade aktieinstrument, strukturerade placeringar samt övriga värdepapper för vilka det för tillfället inte går att få en bindande marknadsnotering. Ofta baserar sig det verkliga värdet på nivå 3 på en prisuppgift från tredje part.

Överföringar mellan nivåerna

Överföringarna mellan nivåerna för verkligt värde anses ha skett den dag då den händelse som orsakade överföringen eller ändringen i omständigheterna inträffade.

Överföringar mellan nivåerna 1 och 2 har inte förekommit under perioden 1.1-30.6.2017

30.6.2017	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Värderade till verkligt värde					
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Bankverksamhet	9 141	506		8 636	9 141
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	597 755	596 001		1 754	597 755
Övriga funktioner**	15 724	15 724			15 724
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	60 311	2 287	57 933	91	60 311
Finansiella tillgångar som kan säljas					
Bankverksamhet	1 195 766	1 152 442	11 474	31 850	1 195 766
Kapitalförvaltning och livförsäkring	184 573	179 497		5 076	184 573
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Placeringar som hålls till förfall					
Bankverksamhet	45 756	47 785		300	48 085
Lån och övriga fordringar					
Bankverksamhet	8 170 172		9 648 498	4 245	9 652 742
Finansiella tillgångar totalt	10 279 198	1 994 241	9 717 905	51 952	11 764 098

* Innehåller det verkliga värdet på de placeringar som utgör täckning för de fondanknutna försäkringarna och som ingår i saldona på nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

30.6.2017	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella skulder (1 000 euro)		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Värderas till verkligt värde					
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	597 926	597 926			597 926
Övriga funktioner**	15 724	15 724			15 724
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	4 787		4 787		4 787
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet	8 464 142	1 569 386	6 616 595	296 492	8 482 473
Finansiella skulder totalt	9 082 579	2 183 036	6 621 382	296 492	9 100 910

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

Förändringar inom nivå 3

Avstämning av förändringar som skett för de finansiella instrument som ingår i nivå 3

Finansiella tillgångar värderade via resultaträkningen (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2017	8 811	1 537	10 348
Förfallet under räkenskapsperioden	-300		-300
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	121		121
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	4	217	221
Bokfört värde 30.6.2017	8 636	1 754	10 390

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Derivat (netto) (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2017	1 239		1 239
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-81		-81
Överföringar till nivå 1 och 2	-1 067		-1 067
Bokfört värde 30.6.2017	91		91

Värdeförändringar i derivat som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2017	28 684	5 076	33 760
Nyanskaffningar	1 209		1 209
Försäljningar	-1 185		-1 185
Förfallet under räkenskapsperioden	-138		-138
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	-32		-32
Värdeförändring redovisad i totalresultatet	275		275
Överföringar från nivå 1 och 2	5 332		5 332
Överföringar till nivå 1 och 2	-2 295		-2 295
Bokfört värde 30.6.2017	31 850	5 076	36 927

Ändringar i verkligt värde som under perioden redovisats i resultaträkningen ingår i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet". Orealiserade ändringar i verkligt värde har redovisats i eget kapitalfonden för verkligt värde via övriga poster i totalresultatet.

Känslighetsanalys av finansiella instrument som hör till nivå 3 (1 000 euro)		Effekten vid en antagen förändring
30.6.2017	Bokfört värde	Negativ
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Bankverksamhet	8 636	-265
Kapitalförvaltning och livförsäkring	1 754	-9
Totalt	10 390	

Derivatinstrument		
Bankverksamhet, tillgångar	91	-91
Totalt	91	-91

Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankverksamhet	31 850	-1 231
Kapitalförvaltning och livförsäkring	5 076	-1 024
Totalt	36 927	-2 255

Totalt	47 407	-2 346
---------------	---------------	---------------

I tabellen ovan redovisas hur känsliga det verkliga värdet på instrumenten i nivå 3 är för antagna förändringar. Det verkliga värdet har testats med antagandet att räntenivån förändras 1 % i alla maturitetsklasser samtidigt. För placeringar som inte är räntekänsliga har i känslighetsanalysen använts en 15 % värdeförändring. För derivaten har i känslighetsanalysen använts som en möjlig värdeförändring hela derivatets verkliga värde.

31.12.2016	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella tillgångar (1 000 euro)		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Värderade till verkligt värde					
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Bankverksamhet	9 460	649		8 811	9 460
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	518 043	516 506		1 537	518 043
Övriga funktioner**	108 595	108 595			108 595
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	72 024		70 785	1 239	72 024
Kapitalförvaltning och livförsäkring					
Finansiella tillgångar som kan säljas					
Bankverksamhet	1 217 220	1 172 058	16 478	28 684	1 217 220
Kapitalförvaltning och livförsäkring	187 205	182 128		5 076	187 205
Övriga funktioner	482	482			482
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Placeringar som hålls till förfall					
Bankverksamhet	46 454	46 688		301	46 989
Lån och övriga fordringar					
Bankverksamhet	8 064 383		9 428 289	3 837	9 432 126
Finansiella tillgångar totalt	10 223 865	2 027 106	9 515 552	49 485	11 592 143

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

31.12.2016	Bokföringsvärde	Verkligt värde per hierarkinivå			Verkligt värde
Finansiella skulder (1 000 euro)		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Värderas till verkligt värde					
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen					
Kapitalförvaltning och livförsäkring*	513 377	513 377			513 377
Övriga funktioner**	108 595	108 595			108 595
Derivatinstrument					
Bankverksamhet	2 289		2 289		2 289
Värderas till upplupet anskaffningsvärde					
Bankverksamhet	8 520 000	1 689 352	6 797 932	82 456	8 569 740
Finansiella skulder totalt	9 146 260	2 313 323	6 800 221	82 456	9 196 001

* Innehåller skulder i anslutning till fondanknutna försäkringar och fondanknutna placeringsavtal som rapporteras i enlighet med värderingen av placeringen i nivå 1.

** Övriga placerares andel av de fonder som konsolideras.

Förändringar inom nivå 3

Avstämning av förändringar som skett för de finansiella instrument som ingår i nivå 3

Finansiella tillgångar värderade via resultaträkningen (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2016	14 431	5 700	20 130
Nyanskaffningar	402		402
Försäljningar	-3 104	-4 194	-7 298
Förfallet under räkenskapsperioden	-3 300		-3 300
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	159	12	171
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	224	20	244
Bokfört värde 31.12.2016	8 811	1 537	10 348

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Derivat (netto) (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2016	1 024		1 024
Nyanskaffningar	946		946
Försäljningar	-1		-1
Förfallet under räkenskapsperioden	-796		-796
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	66		66
Bokfört värde 31.12.2016	1 239		1 239

Värdeändringar som redovisats via resultaträkningen har redovisats i posten "Nettointäkter från handel".

Finansiella tillgångar som kan säljas (1 000 euro)	Bankverksamhet	Kapitalförvaltning och livförsäkring	Totalt
Bokfört värde 1.1.2016	38 618	8 794	47 412
Nyanskaffningar	7 032		7 032
Försäljningar	-4 257	-3 120	-7 377
Förfallet under räkenskapsperioden	-1 707		-1 707
"Realiserad värdeförändring i resultaträkningen"	16		16
	-6		-6
Värdeförändring redovisad i totalresultatet	191	-598	-406
Överföringar till nivå 1 och 2	-11 202		-11 202
Bokfört värde 31.12.2016	28 684	5 076	33 760

Ändringar i verkligt värde som under året redovisats i resultaträkningen ingår i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet". Orealiserade ändringar i verkligt värde har redovisats i eget kapital fonden för verkligt värde via övriga poster i totalresultatet.

Känslighetsanalys av finansiella instrument som hör till nivå 3 (1 000 euro)		Effekten vid en antagen förändring
31.12.2016	Bokfört värde	Negativ
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Bankverksamhet	8 811	-315
Kapitalförvaltning och livförsäkring	1 537	-16
Totalt	10 348	-331
Derivatinstrument		
Bankverksamhet, tillgångar	1 239	-1 239
Totalt	1 239	-1 239
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankverksamhet	28 684	-1 767
Kapitalförvaltning och livförsäkring	5 076	-761
Totalt	33 760	-2 529
Totalt	45 348	-4 099

I tabellen ovan redovisas hur känsliga det verkliga värdet på instrumenten i nivå 3 är för antagna förändringar. Det verkliga värdet har testats med antagandet att räntenivån förändras 1 procent i alla maturitetsklasser samtidigt. För placeringar som inte är räntekänsliga har i känslighetsanalysen använts en 15 procents värdeförändring. För derivaten har i känslighetsanalysen använts som en möjlig värdeförändring hela derivatets verkliga värde.

NOT 18: KVITTNING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

På Sparbanksgruppens derivatinstrument tillämpas antingen ISDAS:s eller Finansbranschens centralförbunds standardavtal om derivat. På grundval av avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

30.6.2017				Belopp som inte har kvittats men som ingår i kvittningsavtal och motsvarande			
(1 000 euro)	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	I balansräkningen kvittade redovisade finansiella skulder, brutto	Bokföringsvärde i balansräkningen, netto	Finansiella instrument	Finansiella instrument som mottagits/ställts som säkerhet	Kontanta medel som mottagits/ställts som säkerhet	Nettosumma
Tillgångar							
Derivatinstrument				57 853		33 788	24 065
Totalt	o	o	o	57 853	o	33 788	24 065

Skulder							
Derivatinstrument				4 787		399	4 388
Totalt	o	o	o	4 787	o	399	4 388

31.12.2016				Belopp som inte har kvittats men som ingår i kvittningsavtal och motsvarande			
(1 000 euro)	Redovisade finansiella tillgångar, brutto	I balansräkningen kvittade redovisade finansiella skulder, brutto	Bokföringsvärde i balansräkningen, netto	Finansiella instrument	Finansiella instrument som mottagits/ställts som säkerhet	Kontanta medel som mottagits/ställts som säkerhet	Nettosumma
Tillgångar							
Derivatinstrument				70 957		45 328	25 629
Totalt	o	o	o	70 957	o	45 328	25 629

Skulder							
Derivatinstrument				2 289		400	1 889
Totalt	o	o	o	2 289	o	400	1 889

NOT 19: SÄKERHETER

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Ställda säkerheter		
För egna skulder och åtaganden ställda		
Panter	43 074	37 628
Lån	1 036 761	703 492
Övriga	4 798	16 284
Ställda säkerheter totalt	1 084 633	757 404
Erhållna säkerheter		
Fastighetssäkerheter	7 044 188	6 584 761
Skuldebrev	36 819	42 032
Övriga	78 738	73 282
Erhållna säkerheter	60 223	60 575
Erhållna säkerheter totalt	7 219 969	6 760 650

NOT 20: ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Garantiansvar	68 486	63 467
Kreditlöften	558 987	487 120
Övriga	7 940	8 120
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	635 413	558 707

NOT 21: UPPGIFTER OM NÄRSTÅENDEKRETSEN

Sparbanksförbundet anl:s styrelse har fastställt vilka som ingår i Sparbanksgruppens närståendekrets. I Sparbanksgruppens närståendekrets ingår de bolag och samfund som konsolideras i Gruppens bokslut, intressebolagen och de nyckelpersoner som hör till ledningen samt deras nära familjemedlemmar. Till närståendekretsen hör dessutom företag där nyckelpersoner inom ledningen och/eller deras närstående familjemedlemmar har bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande. Till de nyckelpersoner som ingår i Sparbanksgruppens ledning räknas medlemmarna och suppleanterna i Sparbanksförbundet anl:s förvaltningsråd, styrelsemedlemmarna, verkställande direktören och hans ställföreträdare samt medlemmarna i ledningsgruppen.

Krediter och borgen som har beviljats närståendekretsen har beviljats med de villkor som tillämpas på motsvarande kundkrediter och garantier.

Närståendetransaktionerna består i huvudsak av beviljande av lån, insättningar och garantier och i dem har inga betydande förändringar skett efter 31.12.2016.

UPPGIFTER OM KAPITALTÄCKNINGEN

NOT 22: SAMMANDRAG AV KAPITALTÄCKNINGEN

De krav på offentlighet för målen och riktlinjerna för riskhanteringen som gäller Sparbanksgruppen beskrivs i Gruppens bokslut i noten om riskhantering. Uppgifterna om Sparbanksgruppens förvaltnings- och styrningssystem samt ersättningssystem beskrivs i bokslutets förvaltningsprinciper.

Sparbankernas sammanslutning består av centralinstitutet, medlemskreditinstitutet, de företag som hör till medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupp och sådana kreditinstitut, finansinstitut och tjänsteföretag av vilkas rösträtt de ovan angivna företagen tillsammans äger över hälften. Sparbanksförbundet anl är Sammanslutningens Centralinstitut.

Kapitalkravet för kreditrisken hos Sparbankernas sammanslutning räknas enligt schablonmetoden och kapitalkravet för den operativa risken enligt basmetoden. Kapitalkravet för marknadsrisken räknas enligt basmetoden på valutapositionen.

Huvudposter i kapitaltäckningsanalysen

Kapitalbas (1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Kärnprimärkapital före avdrag	945 710	915 685
Avdrag från kärnprimärkapitalet	-26 689	-27 835
Kärnprimärkapital (CET1) totalt	919 021	887 850
Primärkapitaltillskott före avdrag	0	0
Avdrag från primärkapitaltillskottet	0	0
Primärkapitaltillskott (AT1)	0	0
Primärkapital (T1 = CET1 + AT1)	919 021	887 850
Supplementärkapital före avdrag	50 455	48 717
Avdrag från supplementärkapitalet	0	0
Supplementärkapital (T2) totalt	50 455	48 717
Kapitalbas totalt (TC = T1 + T2)	969 476	936 567
Riskvägda poster totalt	5 012 865	4 805 436
varav andelen kreditrisk	4 478 122	4 250 278
varav kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA)	75 544	98 561
varav andelen marknadsrisk	37 749	35 147
varav andelen operativ risk	421 450	421 450
Kärnprimärkapital (CET1) i förhållande till riskvägda poster (%)	18,3 %	18,5 %
Primärkapital (T1) i förhållande till riskvägda poster (%)	18,3 %	18,5 %
Sammanlagd kapitalbas (TC) i förhållande till riskvägda poster (%)	19,3 %	19,5 %
Kapitalkrav		
Sammanlagd kapitalbas	969 476	936 567
Totalt kapitalkrav *	527 570	504 571
Kapitalbuffert	441 905	431 996
Pelare 2 buffertkrav	25 064	
Kapitalbuffert efter buffertkravet	416 841	

*Kapitalkravet består av det lagstadgade minimikapitaltäckningskravet på 8 %, kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 % enligt kreditinstitutslagen och ländervisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet. Det av finansinspektionen ställda buffertkravet enligt Pelare 2 på 0,5 % har beaktats på en egen rad i tabellen över kapitalkrav.

NOT 23: KAPITALKRAV

Kredit- och motpartsrisken	30.6.2017	30.6.2017	31.12.2016	31.12.2016
Exponeringsklass (1 000 euro)	Riskvägda fordringar	Kapitalkrav	Riskvägda fordringar	Kapitalkrav
Exponeringar mot stater och centralbanker	0	0		
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	648	52	415	33
Exponeringar mot offentliga organ				
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	210	17	250	20
Exponeringar mot internationella organisationer				
Exponeringar mot institut	51 035	4 083	54 902	4 392
Exponeringar mot företag	979 432	78 355	917 146	73 372
Exponeringar mot hushåll	838 121	67 050	830 590	66 447
Exponeringar med säkerhet i fastighet	1 854 987	148 399	1 727 994	138 240
Exponeringar i fallissemang	55 389	4 431	53 687	4 295
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	7 958	637	6 806	545
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	5 146	412	5 376	430
Poster som avser positioner i värdepapperisering				
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	468 614	37 489	420 818	33 665
Aktieexponeringar	88 403	7 072	97 589	7 807
Övriga poster	128 180	10 254	134 706	10 776
Kreditrisk totalt	4 478 122	358 250	4 250 278	340 022
Kreditvärdighetsjusteringsrisk(CVA)	75 544	6 044	98 561	7 885
Marknadsrisk	37 749	3 020	35 147	2 812
Operativ risk	421 450	33 716	421 450	33 716
Totalt	5 012 865	401 029	4 805 436	384 435

NOT 24: TOTALA EXPONERINGAR ENLIGT EXPONERINGSKLASS

Kredit- och motpartsrisk 30.6.2017

Exponeringsklass (1 000 euro)	Balansposter	Poster utanför balansräkningen	Derivat- instrument	Exponerings- belopp totalt
Exponeringar mot stater och centralbanker	912 283	300		912 583
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	16 904	3 967		20 871
Exponeringar mot offentliga organ	1 201			1 201
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	1 211			1 211
Exponeringar mot internationella organisationer				
Exponeringar mot institut	63 575	26 257	90 629	180 461
Exponeringar mot företag	988 892	138 520	5 000	1 132 411
Exponeringar mot hushåll	1 496 523	331 387		1 827 910
Exponeringar med säkerhet i fastighet	5 325 811	155 091		5 480 902
Exponeringar i fallissemang	71 403	121		71 523
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	5 305			5 305
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	39 419			39 419
Poster som avser positioner i värdepapperisering				0
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				0
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	507 228			507 228
Aktieexponeringar	50 529			50 529
Övriga poster	151 530			151 530
Totalt	9 631 814	655 641	95 629	10 383 084

Kredit- och motpartsrisk 31.12.2016

Exponeringsklass (1 000 euro)	Balansposter	Poster utanför balansräkningen	Derivat- instrument	Exponerings- belopp totalt
Exponeringar mot stater och centralbanker	1 311 593			1 311 593
Exponeringar mot regionala och lokala myndigheter	15 071	3 435		18 506
Exponeringar mot offentliga organ	1 203			1 203
Exponeringar mot internationella utvecklingsbanker	1 235			1 235
Exponeringar mot internationella organisationer				
Exponeringar mot institut	32 200	30 294	111 265	173 758
Exponeringar mot företag	936 024	110 494		1 046 517
Exponeringar mot hushåll	1 462 812	314 204		1 777 016
Exponeringar med säkerhet i fastighet	4 963 506	125 920		5 089 427
Exponeringar i fallissemang	68 744	212		68 956
Exponeringar som är förenade med särskilt hög risk	4 538			4 538
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	41 592			41 592
Poster som avser positioner i värdepapperisering				0
Exponeringar mot institut och företag med ett kortfristigt kreditbetyg				0
Exponeringar i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond).	483 476			483 476
Aktieexponeringar	59 715			59 715
Övriga poster	154 671			154 671
Totalt	9 536 381	584 558	111 265	10 232 203

NOT 25: AVSTÄMNING AV KAPITALBASEN

Avstämning av kapitalbasen

(1 000 euro)	30.6.2017	31.12.2016
Eget kapital sammanlagt (IFRS)	988 673	953 402
Avdrag	-42 964	-37 717
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	945 710	915 685
Räkenskapsperiodens vinst	-949	-2 199
Säkring av kassaflöde	-3 280	-3 905
Immateriella tillgångar	-21 021	-19 217
Justering av uppskjutna skattefordringar	-1 439	-2 513
Summa kärnprimärkapital (CET1)	919 021	887 850

Sparbanken